

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ

พ.ศ. ๒๕๓๐

พร้อมคำอธิบายและคำถาม-คำตอบ

ฉบับแก้ไขปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๓

ศูนย์ประสานการจัดสวัสดิการข้าราชการ

สำนักงาน ก.พ.

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961138842

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ

พ.ศ. ๒๕๓๐

พร้อมคำอธิบายและคำถาม-คำตอบ

ฉบับแก้ไขปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๓

ศูนย์ประสานการจัดสวัสดิการข้าราชการ

สำนักงาน ก.พ.

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

คำนำ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้กำหนดระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐ และได้ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ เป็นต้นมา ระเบียบดังกล่าวได้กำหนดให้ทุกส่วนราชการจัดสวัสดิการภายในขึ้นเพื่อช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ให้แก่ข้าราชการนอกเหนือจากสวัสดิการที่ทางราชการจัดให้อยู่แล้ว โดยมีศูนย์ประสานการจัดสวัสดิการข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ทำหน้าที่ประสานงาน เผยแพร่ ดำเนินการจัดและให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ

ศูนย์ประสานการจัดสวัสดิการข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. จึงได้ดำเนินการจัดพิมพ์หนังสือ “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐ พร้อมคำอธิบาย และคำถาม – คำตอบ” ที่เกี่ยวกับการดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับดังกล่าวขึ้น ๒ เล่ม โดยเล่มแรกจัดพิมพ์เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ จากการรวบรวมข้อหารือและคำตอบที่ได้จากการจัดสัมมนาผู้รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการของส่วนราชการและจังหวัดต่าง ๆ มาจัดพิมพ์ และแจกจ่ายให้แก่ส่วนราชการต่าง ๆ สำหรับใช้เป็นคู่มือในการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการเพื่อการจัดสวัสดิการฯ ของทุกส่วนราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเป็นระบบ และดำเนินการไปในแนวทางเดียวกัน

การจัดพิมพ์หนังสือ “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัด
สวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐ พร้อมคำอธิบาย
และคำถาม – คำตอบ (ฉบับแก้ไขปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๔๓)” ซึ่งจัดพิมพ์
ครั้งที่ ๒ นี้ ศูนย์ประสานการจัดสวัสดิการข้าราชการ ได้รวบรวมข้อหารือ
และคำตอบที่เกิดขึ้นจากการประสานความร่วมมือระหว่างส่วนราชการกับ
สำนักงาน ก.พ. และกรมบัญชีกลางเพื่อการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ
ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๑ - ๒๕๔๓ และนำมาจัดพิมพ์เพิ่มเติมจากฉบับแรก
รวมทั้งได้แก้ไขปรับปรุงในส่วนของคำอธิบายระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้นด้วย ศูนย์ประสานการจัดสวัสดิการข้าราชการ
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้รับผิดชอบงาน
ด้านสวัสดิการของส่วนราชการต่าง ๆ ที่จะนำไปใช้เป็นคู่มือในการจัด
สวัสดิการภายในส่วนราชการของท่านให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ศูนย์ประสานการจัดสวัสดิการข้าราชการ

ธันวาคม ๒๕๔๓

สารบัญ

❑	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
การจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ
พ.ศ. ๒๕๓๐	๑
❑	ที่มาของระเบียบ	๑๓
❑	หลักการของระเบียบ	๑๕
❑	คำอธิบายเรียงข้อ และคำถาม-คำตอบ	๒๓
❑	ภาคผนวก	
	ตัวอย่างระเบียบสวัสดิการ	๗๕

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการจัดสวัสดิการ
ภายในส่วนราชการ

พ.ศ. ๒๕๓๐

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ

พ.ศ. ๒๕๓๐

เพื่อให้การดำเนินงานด้านสวัสดิการของข้าราชการเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการ และเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในการครองชีพของข้าราชการ คณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ดังนี้

หมวด ๑

ข้อความทั่วไป

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี คำสั่ง และระเบียบอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กรม ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและจังหวัด

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร และหมายความรวมถึงลูกจ้างประจำในส่วนราชการด้วย

“สวัสดิการภายในส่วนราชการ” หมายความว่า กิจกรรมหรือกิจการใด ๆ ที่คณะกรรมการอนุมติให้จัดขึ้นหรือที่ศูนย์ประสานการจัดสวัสดิการข้าราชการจัดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสวัสดิการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่ข้าราชการในการปฏิบัติราชการ และการดำรงชีวิตนอกเหนือจากสวัสดิการที่ทางราชการจัดให้แก่ข้าราชการอยู่แล้ว

“กองทุนสวัสดิการ” หมายความว่า กองทุนที่จัดตั้งขึ้นโดย
มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการ
สวัสดิการภายในส่วนราชการ

“กระทำเป็นธุรกิจ” หมายความว่า การดำเนินกิจกรรมซึ่ง
เป็นไปในทางการค้าให้กับบุคคลทั่วไป

ข้อ ๕ ให้เลขาธิการ ก.พ. และอธิบดีกรมบัญชีกลางเป็นผู้รักษาการ
ตามระเบียบนี้

หมวด ๒

อำนาจหน้าที่

ข้อ ๖ ให้มีศูนย์ประสานการจัดสวัสดิการข้าราชการ เป็น
หน่วยงานภายในสำนักงาน ก.พ. เพื่อประสานงาน เผยแพร่ ดำเนินการจัด
และให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ
โดยให้มีหน้าที่ดังนี้

(๑) เสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการภายใน
ส่วนราชการแก่คณะรัฐมนตรี

(๒) เป็นศูนย์ประสานงานและเผยแพร่เกี่ยวกับการจัด
สวัสดิการภายในส่วนราชการ

(๓) สนับสนุนการจัดสวัสดิการภายใน ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำ กำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและถือปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน

(๔) ดำเนินการจัดหรือร่วมมือกับส่วนราชการต่าง ๆ จัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ และศึกษาหาแนวทางปรับปรุงและแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ

(๕) ดำเนินการอื่น ๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๓ ให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการที่จะริเริ่ม ดำเนินการหรือสนับสนุนให้มีหรือร่วมกับส่วนราชการอื่นจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการขึ้น เพื่อช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติราชการและการดำรงชีวิตของข้าราชการในสังกัด

เพื่อประโยชน์ในการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการตามระเบียบนี้ ให้สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีเป็นหน่วยเดียวกับสำนักงานปลัดกระทรวงหรือสำนักงานปลัดทบวงแล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ ให้ส่วนราชการจัดให้มีผู้รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการของข้าราชการโดยเฉพาะ ทั้งนี้ โดยพยายามให้ใช้อัตรากำลังที่มีอยู่เดิม การขออัตรากำลังเพิ่มเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวให้ทำได้ตามความจำเป็นอย่างแท้จริง โดยคำนึงถึงความประหยัดเป็นประการสำคัญ

ข้อ ๕ ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการสวัสดิการ.....(ชื่อส่วนราชการ)” โดยให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายเป็นประธาน และข้าราชการในส่วนราชการนั้นในจำนวนที่เหมาะสมเป็นกรรมการ โดยให้คัดเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นเหรียญิก และอีกคนหนึ่งเป็นเลขานุการ และให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายการจัดสวัสดิการประเภทต่าง ๆ ภายในส่วนราชการนั้น

(๒) กำหนดระเบียบทั่วไปในการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ

(๓) กำหนดระเบียบปฏิบัติในการดำเนินงานจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ เช่น ระเบียบการรับจ่าย การเก็บรักษาเงินกองทุนสวัสดิการ และการจัดทำบัญชี ทั้งนี้ ภายได้บังคับ ข้อ ๖ (๓) ข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓

(๔) ภายได้บังคับข้อ ๑๔ อนุมัติให้มีการจัดสวัสดิการประเภทต่าง ๆ ในส่วนราชการนั้น รวมทั้งพิจารณาขุบเลิกการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการประเภทใดประเภทหนึ่ง

(๕) ควบคุม ดูแล การจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด และอำนวยความสะดวกการจัดสวัสดิการให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อข้าราชการในส่วนราชการนั้น

(๖) แต่งตั้งบุคคลหรือกลุ่มบุคคล หรือคณะอนุกรรมการ เพื่อรับผิดชอบในการจัดการและหรือดำเนินการจัดสวัสดิการภายใน ส่วนราชการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

บุคคล หรือกลุ่มบุคคล หรือคณะอนุกรรมการ ให้แต่งตั้ง จากข้าราชการในส่วนราชการนั้น

ทั้งนี้ อาจแต่งตั้งจากการเลือกตั้งของข้าราชการในสังกัดก็ได้

ข้อ ๑๐ ให้เหรียญจูงตามข้อ ๕ มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน และการบัญชีตามหมวด ๔ การเงินและการบัญชีของกองทุนสวัสดิการ

ข้อ ๑๑ ให้ผู้รับผิดชอบด้านสวัสดิการตามข้อ ๘ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ติดต่อประสานงานกับศูนย์ประสานการจัดสวัสดิการ ข้าราชการ

(๒) เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ

(๓) เสนอแนะรูปแบบหรือแนวทางการจัดสวัสดิการ ภายในส่วนราชการต่อคณะกรรมการ

(๔) ให้คำปรึกษาแนะนำและประสานงานกับผู้รับผิดชอบ ในการจัดการ และหรือดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการให้เป็น ไปตามนโยบายของคณะกรรมการและระเบียบการจัดสวัสดิการภายใน ส่วนราชการ

(๕) ศึกษาหาวิธีการและดำเนินการด้านสวัสดิการของ ส่วนราชการตามที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๒ สวัสดิการซึ่งมีกฎหมายรองรับไว้เป็นการเฉพาะก็ให้ดำเนินการไปตามกฎหมายนั้น และให้ถือเป็นสวัสดิการภายในส่วนราชการตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๓ การปฏิบัติงานสวัสดิการภายในส่วนราชการตามระเบียบนี้ให้ถือเป็นการปฏิบัติราชการ

หมวด ๓

การดำเนินการ

ข้อ ๑๔ ประเภทของสวัสดิการภายในส่วนราชการ มีดังต่อไปนี้

- (๑) การออมทรัพย์
- (๒) การให้กู้เงิน
- (๓) การเคหะสงเคราะห์
- (๔) การสงเคราะห์ข้าราชการ
- (๕) การฌาปนกิจ
- (๖) การกีฬา และนันทนาการ
- (๗) ร้านสวัสดิการ
- (๘) กิจการอื่น ๆ ที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ข้อ ๑๕ สวัสดิการภายในส่วนราชการทุกประเภท จะดำเนินการได้ก็ต่อเมื่อคณะกรรมการได้อนุมัติแล้ว

ข้อ ๑๖ ให้มีการประเมินผลการจัดสวัสดิการและรายงานต่อคณะกรรมการภายใน ๕๐ วัน นับแต่วันปิดบัญชี และเมื่อคณะกรรมการรับทราบแล้ว ให้ส่งสำเนาให้ศูนย์ประสานการจัดสวัสดิการข้าราชการทราบ

ข้อ ๑๗ สวัสดิการภายในส่วนราชการอาจใช้เนื้อที่อาคารสถานที่ของทางราชการหรือปลูกสิ่งก่อสร้างขึ้นในที่ดินของทางราชการได้ตามสมควรเพื่อการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการโดยทางราชการจะไม่เรียกเก็บเงินค่าตอบแทน ทั้งนี้ ต้องไม่ใช่กรณีที่กระทำเป็นธุรกิจ

ข้อ ๑๘ หัวหน้าส่วนราชการมีอำนาจอนุมัติให้ใช้น้ำและกระแสไฟฟ้าของส่วนราชการเพื่อการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการได้โดยประหยัด ทั้งนี้ ไม่รวมถึงกรณีร้านอาหาร สหกรณ์ ร้านค้า สนามกีฬา ฯลฯ ที่กระทำเป็นธุรกิจ ซึ่งต้องใช้น้ำและกระแสไฟฟ้าเป็นจำนวนมาก

ข้อ ๑๙ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องซ่อมแซมสถานที่ราชการหรือทรัพย์สินของส่วนราชการที่ใช้ในการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ ให้ใช้จ่ายจากเงินกองทุนสวัสดิการก่อน หากไม่พอจึงให้เบิกจ่ายจากเงินงบประมาณรายจ่าย

หมวด ๔

การเงินและการบัญชีของกองทุนสวัสดิการ

ข้อ ๒๐ ให้มีกองทุนสวัสดิการสำหรับใช้จ่ายในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ

กองทุนสวัสดิการอาจมีรายได้ดังนี้

(๑) เงินรายรับที่เกิดจากการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ

(๒) เงินรายได้อื่น เช่น เงินดอกผล หรือเงินบริจาค เป็นต้น.

เงินกองทุนสวัสดิการให้นำฝากธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่กรณีที่ไม่ใช่ธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจหรือเป็นการไม่สะดวก หัวหน้าส่วนราชการจะกำหนดให้นำฝากธนาคารพาณิชย์อื่นก็ได้

ข้อ ๒๑ ให้คณะกรรมการหรือผู้ที่คณะกรรมการมอบหมาย เป็นผู้มีอำนาจก่อนนี้ผูกพันและอนุมัติการจ่ายเงินกองทุนสวัสดิการ

ข้อ ๒๒ ระบบบัญชีให้จัดทำตามระบบบัญชีสากล และให้จัดทำงบรับจ่ายประจำเดือนเสนอคณะกรรมการเพื่อทราบ

ข้อ ๒๓ การปิดบัญชีให้กระทำปีละครั้งตามปีปฏิทิน และให้ทำงบการเงินแล้วส่งให้ผู้ตรวจสอบภายในหรือผู้สอบบัญชี (ถ้ามี) ตรวจสอบภายใน ๕๐ วัน นับแต่วันปิดบัญชี และเสนอคณะกรรมการเพื่อทราบเมื่อคณะกรรมการรับทราบแล้ว ให้ส่งสำเนาให้ศูนย์ประสานการจัดสวัสดิการข้าราชการทราบ

หมวด ๕

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๔ ส่วนราชการใดที่จัดสวัสดิการภายในส่วนราชการตามประเภทที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๔ และมีคณะกรรมการตามระเบียบนี้อยู่แล้วให้ถือว่าสวัสดิการภายในส่วนราชการนั้น เป็นสวัสดิการภายในส่วนราชการตามระเบียบนี้

ข้อ ๒๕ ส่วนราชการใดที่จัดสวัสดิการภายในส่วนราชการตามประเภทที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๔ แต่ยังไม่มีการตามระเบียบนี้ ให้ถือว่าสวัสดิการภายในส่วนราชการนั้น เป็นสวัสดิการภายในส่วนราชการตามระเบียบนี้ และส่วนราชการนั้นจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการ และดำเนินการตามระเบียบนี้ภายใน ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๒๖ ส่วนราชการใดที่ยังไม่ได้จัดสวัสดิการภายในส่วนราชการก็ให้ดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการตามระเบียบนี้ ภายใน ๓ ปี นับตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๐

พลเอก ป. ศิริสุวานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๒๓๓
ฉบับพิเศษ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๐

ที่มาของระเบียบ

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ที่มาของระเบียบ

๑. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ขออนุมัติ เลื่อนขั้นเงินเดือนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้บำเหน็จ ความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๒๑ ให้แก่ข้าราชการครูในสังกัด ๑ ราย ซึ่งได้ไปเป็นประธานการประชุมเกี่ยวกับการพิจารณาเงินกู้ของ กรรมการกลาง ณ ที่ทำการกลุ่มโรงเรียนยาบีพัฒนา ที่โรงเรียนพัฒนศึกษา จังหวัดปัตตานี ซึ่งใช้เป็นสถานที่ประชุม หลังจากที่ได้ประชุมดังกล่าวแล้ว ได้เดินทางกลับไปยังโรงเรียนด้วยจักรยานยนต์ของตนเอง ระหว่างทางได้ ถูกคนร้ายใช้อาวุธปืนลอบยิงถึงแก่ความตาย

๒. คณะกรรมการพิจารณำบำเหน็จความชอบ ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าการที่ข้าราชการผู้นี้ไปประชุมคณะกรรมการกลางพิจารณาเงินกู้ ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นตามคำสั่งกลุ่มโรงเรียนยาบีพัฒนา และ เงินกู้ที่คณะกรรมการได้ประชุมกันนั้นเป็นเงินที่ได้จากการที่คณะครูภายใน กลุ่มโรงเรียนดังกล่าว ได้สะสมเป็นกองทุนสวัสดิการ เพื่อนำไปช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันเป็นการภายในของกลุ่มโรงเรียน วัตถุประสงค์จึงเป็นการ ช่วยเหลือกันเป็นการภายในด้านการเงินของสมาชิก แต่ก็ไม่มีวัตถุประสงค์ ตอนใดที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ถึงแม้ว่าระเบียบ ดังกล่าวจะได้รับความเห็นชอบจากกลุ่มโรงเรียนแล้วก็ตาม ดังนั้น การเดินทางกลับจากการประชุมคณะกรรมการกลางพิจารณาเงินกู้ หรือ

เดินทางกลับจากการปฏิบัติงานสวัสดิการภายในส่วนราชการของข้าราชการผู้นี้ จึงไม่อาจถือเป็นการเดินทางกลับจากการปฏิบัติราชการ เพราะยังไม่มีการระเบียบหรือกฎหมายให้ถือเป็นการไปปฏิบัติราชการ ประกอบกับสาเหตุการตายไม่มีหลักฐานอย่างใดแสดงได้ว่าเกิดขึ้นหรือสืบเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ จึงไม่อาจเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการผู้นี้ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๒๑ แต่เพื่อความเป็นธรรม คณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบ จึงขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติให้เลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการครุผู้นี้เป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายจำนวน ๕ ขั้น

๓. คณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบ มีความเห็นเพิ่มเติมว่า ในปัจจุบันส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งในระดับกระทรวง ระดับกรม ระดับจังหวัด แม้แต่ระดับอำเภอ ได้จัดสวัสดิการภายในส่วนราชการกันเป็นจำนวนมาก การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการภายในดังกล่าวของข้าราชการในสังกัด ยังไม่มีระเบียบของทางราชการรองรับ จึงเสนอคณะรัฐมนตรีให้มีมติมอบหมายให้สำนักงาน ก.พ. วางระเบียบของทางราชการเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ โดยให้ถือว่ากรณีนั้น ๆ เป็นการปฏิบัติราชการด้วย

๔. คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๓๐ แล้วมีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบเสนอ และให้สำนักงาน ก.พ. เร่งดำเนินการวางระเบียบดังกล่าวโดยด่วน

๕. คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ แล้วมีมติเห็นชอบร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ.....ตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ

๖. ระเบียบดังกล่าวได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๔ ตอน ๒๓๓ ฉบับพิเศษ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๐

๗. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ส่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐ ไปให้ส่วนราชการต่าง ๆ ทราบตามหนังสือที่ นร ๐๒๐๓/ว ๘๖ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ แล้ว

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

หลักการของระเบียบ

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

หลักการของระเบียบ

นอกจากอาศัยหลักการตามมติคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๓๐ ที่ให้ข้าราชการปฏิบัติงานสวัสดิการภายในส่วนราชการได้โดยให้ถือว่าการทำงานนั้นเป็นการปฏิบัติราชการด้วย และได้ยึดหลักการตามมติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๒๐๒/ว ๖๕ ลงวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๒๒ ซึ่งสนับสนุนให้ส่วนราชการต่าง ๆ จัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ โดยอนุญาตให้ใช้เนื้อที่อาคารสถานที่ของทางราชการได้ตามความจำเป็น และให้ใช้น้ำและกระแสไฟฟ้าได้โดยประหยัด นอกจากนี้ยังให้นำรายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดสวัสดิการนั้นไปใช้จ่ายในทางที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกิจการนั้นได้ตามความจำเป็นโดยไม่ต้องนำส่งคลัง

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

คำอธิบายเรียงข้อ

และ

คำถาม – คำตอบ

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

คำอธิบายเรียงข้อและคำถาม – คำตอบ

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐”

คำอธิบาย การกำหนดให้เป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ก็เพื่อให้ทุกส่วนราชการถือปฏิบัติอย่างเดียวกัน

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

คำอธิบาย ระเบียบนี้ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ จึงมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดากฎ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี คำสั่ง และระเบียบอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

คำอธิบาย เพื่อมิให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติในกรณีที่จะมีกฎ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี คำสั่งหรือระเบียบอื่น ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ จึงกำหนดให้ใช้ระเบียบนี้แทน

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961138842

ถาม ส่วนราชการต่าง ๆ ที่มีระเบียบสวัสดิการอยู่ก่อนที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ จะดำเนินการเช่นไร

ตอบ ตรวจสอบกับระเบียบสวัสดิการของส่วนราชการที่มีอยู่เดิมว่าขัดหรือแย้งกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีนี้หรือไม่ หากไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ก็ให้ใช้ระเบียบสวัสดิการที่มีอยู่เดิมต่อไป แต่หากมีข้อใดซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ห้ามใช้ข้อความดังกล่าวต่อไปในระหว่างที่ยังไม่ได้แก้ไขระเบียบสวัสดิการที่มีอยู่เดิม และเพื่อไม่ให้เกิดความเข้าใจผิดก็ควรแก้ไขระเบียบสวัสดิการเฉพาะส่วนที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ หรือจะยกเลิกระเบียบสวัสดิการเดิมทั้งหมดแล้วกำหนดระเบียบสวัสดิการขึ้นใหม่โดยอาศัยอำนาจตามระเบียบนี้

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กรม ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและจังหวัด

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย

ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา
 ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู ข้าราชการตำรวจ
 ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหารตาม
 กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร และหมายความรวมถึงลูกจ้าง
 ประจำในส่วนราชการด้วย

“สวัสดิการภายในส่วนราชการ” หมายความว่า กิจกรรม
 หรือกิจการใด ๆ ที่คณะกรรมการอนุมัติให้จัดขึ้นหรือที่ศูนย์ประสานการ
 จัดสวัสดิการข้าราชการจัดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสวัสดิการ
 ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่ข้าราชการในการปฏิบัติราชการและ
 การดำรงชีวิตนอกเหนือจากสวัสดิการที่ทางราชการจัดให้แก่ข้าราชการ
 อยู่แล้ว

“กองทุนสวัสดิการ” หมายความว่า กองทุนที่ตั้งขึ้นโดยมี
 วัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสวัสดิการ
 ภายในส่วนราชการ

“กระทำเป็นธุรกิจ” หมายความว่า การดำเนินกิจกรรมซึ่ง
 เป็นไปในทางการค้าให้กับบุคคลทั่ว ๆ ไป

คำอธิบาย (๑) ส่วนราชการระดับกรมและส่วนราชการที่มีฐานะ
 เป็นกรมในระเบียบนี้ ในส่วนราชการฝ่ายพลเรือนหมายถึง ส่วนราชการ

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ คือ สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานปลัดทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ซึ่งสังกัดหรือไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง สำหรับส่วนราชการฝ่ายทหารนั้นหมายถึง ส่วนราชการที่เป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๐๓

เพื่อให้จังหวัดจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการสำหรับข้าราชการในส่วนภูมิภาค จึงได้กำหนดให้จังหวัดเป็นส่วนราชการด้วย

สำหรับสำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีนั้น พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ไม่ได้กำหนดให้มีฐานะเป็นกรม ประกอบกับมีข้าราชการในสังกัดน้อย และทางปฏิบัติในส่วนมากมักดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ร่วมกับสำนักงานปลัดกระทรวง หรือสำนักงานปลัดทบวงอยู่แล้ว แม้ว่าจะระเบียบนี้ไม่ได้กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีเป็น “ส่วนราชการ” แต่ระเบียบนี้ได้กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานเดียวกับสำนักงานปลัดกระทรวง หรือสำนักงานปลัดทบวง เพื่อประโยชน์ในการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการตามข้อ ๗ วรรคสอง

(๒) ระเบียบนี้ครอบคลุมถึงข้าราชการที่ระบุไว้ในข้อนี้เท่านั้น ไม่รวมข้าราชการประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในข้อนี้ เช่น ข้าราชการกรุงเทพมหานคร เพราะข้าราชการกรุงเทพมหานคร

เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น การกำหนดระเบียบเกี่ยวกับเรื่องนี้เป็นอำนาจของกรุงเทพมหานครที่จะกำหนดขึ้นบังคับใช้ต่างหาก

(๓) ให้คำจำกัดความของคำว่า “สวัสดิการภายในส่วนราชการ” “กองทุนสวัสดิการ” “คณะกรรมการ” และ “กระทำเป็นธุรกิจ”

(๔) กิจกรรมใดก็ตามที่จัดขึ้นเป็นสวัสดิการภายในส่วนราชการ หากบุคคลทั่ว ๆ ไปมาใช้บริการเป็นครั้งคราว เช่น จัดตั้งร้านค้าสวัสดิการเพื่อข้าราชการในสังกัด แต่บุคคลอื่นทั่ว ๆ ไปที่มาติดต่อราชการหรือผ่านมาซื้อของเป็นครั้งคราว กิจกรรมนั้นไม่ใช่เป็นการกระทำเป็นธุรกิจ

ถาม การจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการของกรมและจังหวัด จะแบ่งแยกกันอย่างไร

ตอบ กรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม จะเป็นผู้จัดสวัสดิการภายในส่วนราชการเฉพาะราชการบริหารส่วนกลางเท่านั้น ส่วนจังหวัดจะเป็นผู้จัดสวัสดิการภายในส่วนราชการเฉพาะราชการบริหารส่วนภูมิภาค

ในกรณีที่หน่วยงานซึ่งเป็นราชการบริหารส่วนกลาง แต่มีที่ตั้งอยู่ในจังหวัด การจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการของหน่วยงานนั้นก็จะต้องจัดร่วมกับกรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ทั้งนี้

คณะกรรมการสวัสดิการของกรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม อาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการสวัสดิการของหน่วยงานนั้น เป็นผู้จัดสวัสดิการแทนได้

สำหรับหน่วยงานบริหารส่วนภูมิภาคบางหน่วยซึ่งมีที่ตั้ง นอกศาลากลางจังหวัด ซึ่งไม่สะดวกในการจัดสวัสดิการภายใน ส่วนราชการร่วมกับจังหวัดได้ คณะกรรมการสวัสดิการจังหวัดอาจ พิจารณาแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสวัสดิการประจำหน่วยงานนั้น จัดสวัสดิการภายในส่วนราชการแทนจังหวัดได้

ถาม หน่วยงานระดับอำเภอ จะจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ ให้กับข้าราชการในหน่วยงานตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้หรือไม่ และจะดำเนินการตามขั้นตอนอย่างไร

ตอบ “ส่วนราชการ” ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐ หมายถึง ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและจังหวัด กรณีที่คณะกรรมการสวัสดิการจังหวัด ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดได้แต่งตั้งขึ้นตามข้อ ๕ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ดังกล่าว ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าคณะกรรมการสวัสดิการจังหวัดไม่อาจจัดสวัสดิการภายใน ส่วนราชการให้แก่ข้าราชการในจังหวัดได้อย่างทั่วถึงหรือเป็นการ

ไม่สะดวกเพราะสถานที่ทำงานของหน่วยงานบางแห่งตั้งอยู่ห่างไกลกัน คณะกรรมการสวัสดิการจังหวัดอาจพิจารณาแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสวัสดิการอำเภอ..... เพื่อให้ดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการให้แก่ข้าราชการในหน่วยงานนั้นเป็นการเฉพาะก็ได้ โดยอาศัยอำนาจตามข้อ ๕ (๖) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ

ถาม ส่วนราชการที่มีหน่วยงานย่อยอยู่ห่างไกลกัน เช่น มหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยที่มีหลายคณะและหลายวิทยาเขตและอยู่ห่างไกลกันทำให้ไม่สะดวกในการจัดสวัสดิการร่วมกันจะมีรูปแบบการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการตามระเบียบนี้อย่างไร

ตอบ อธิการบดีตั้งคณะกรรมการสวัสดิการขึ้นมากณะหนึ่งประกอบด้วยข้าราชการจากคณะหรือวิทยาเขตต่าง ๆ แล้วกำหนดระเบียบทั่วไปในการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการขึ้น โดยในระเบียบนั้นกำหนดให้คณะกรรมการสวัสดิการตั้งคณะอนุกรรมการสวัสดิการคณะหรือวิทยาเขต รวมทั้งให้มีกองทุนสวัสดิการของคณะหรือวิทยาเขตได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม และมอบหมายให้คณะอนุกรรมการสวัสดิการของคณะหรือวิทยาเขตมีอำนาจก่อหนี้ผูกพัน และอนุมัติการจ่ายเงินกองทุนสวัสดิการของ

คณะหรือวิทยาเขต ทั้งนี้คณะอนุกรรมการของคณะหรือวิทยาเขต จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบหรือชดใช้ในกรณีที่เกิดความเสียหายขึ้น

โดยที่การจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการของคณะอนุกรรมการสวัสดิการของคณะหรือวิทยาเขต จะต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการสวัสดิการมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยก่อน ดังนั้นคณะอนุกรรมการสวัสดิการของคณะหรือวิทยาเขตจะต้องดำเนินการตามข้อ ๑๖ ข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓ ด้วย

ถาม เหตุใดคำจำกัดความของคำว่า “ข้าราชการ” จึงไม่รวมถึงลูกจ้างชั่วคราวด้วย

ตอบ เหตุที่ไม่รวมถึงลูกจ้างชั่วคราวไว้ในคำจำกัดความของคำว่า “ข้าราชการ” ก็เพราะมีเจตนารมณ์ที่จะไม่ให้ลูกจ้างชั่วคราว ซึ่งมีระยะเวลาการปฏิบัติงานที่ไม่แน่นอน เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ อย่างไรก็ตาม หากส่วนราชการมีลูกจ้างชั่วคราวและประสงค์จะให้ได้รับสวัสดิการภายในส่วนราชการด้วย ก็ระบุไว้ในระเบียบทั่วไปได้ว่าให้ลูกจ้างชั่วคราวเป็นสมาชิกสวัสดิการ และได้รับสวัสดิการภายในส่วนราชการจากส่วนราชการนั้นเช่นเดียวกับข้าราชการและลูกจ้างประจำในส่วนราชการนั้นก็ได้อีก

ถาม คำจำกัดความของ “กระทำเป็นธุรกิจ” คือ การดำเนินกิจกรรมซึ่งเป็นไปในทางการค้าให้กับบุคคลทั่ว ๆ ไปนั้น บางครั้งก็จำแนกได้ยาก ทั้งนี้เพราะกิจกรรมหรือกิจการบางอย่างบุคคลภายนอกเข้ามาใช้บริการด้วยโดยไม่อาจห้ามได้ จึงขอให้อธิบายแยกให้ชัดเจนด้วยว่ากิจกรรมใดที่เป็นธุรกิจหรือไม่เป็นธุรกิจ

ตอบ การพิจารณาว่ากิจกรรมใดเป็นลักษณะธุรกิจหรือไม่นั้น จะต้องดูที่เจตนาารมณ์และวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมนั้น ๆ ว่ากระทำเพื่อเป็นสวัสดิการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่ข้าราชการในการปฏิบัติราชการและการดำรงชีวิตหรือไม่ นอกจากนี้จะต้องพิจารณาว่า ได้ใช้อาคารสถานที่ ทรัพย์สิน ตลอดจนน้ำและกระแสไฟฟ้าของทางราชการตามสมควรและโดยประหยัดหรือไม่ด้วย

ถาม กรมจะดำเนินการจัดสร้างเหรียญเพื่อนำเงินรายได้ไปพัฒนาปรับปรุงหน่วยงานและนำเงินที่เหลือเข้ากองทุนสวัสดิการจะถือเป็นการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐ หรือไม่

ตอบ หากการจัดสร้างเหรียญเป็นการจัดสร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้าราชการและลูกจ้างมิใช่เป็นที่ระลึกและสักการะเป็นการเฉพาะ และนำเงินรายได้ซึ่งเกิดจากการจัดกิจกรรมดังกล่าวเข้ากองทุนสวัสดิการกรมสำหรับใช้จ่ายในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการมิได้มีเจตนารมณ์ที่จะจัดจำหน่ายให้บุคคลทั่ว ๆ ไป เพื่อเป็นที่ระลึกและสักการะซึ่งเป็นกรณีที่มีลักษณะในทางการค้ากับบุคคลทั่ว ๆ ไปแล้ว การดำเนินการดังกล่าวก็ถือได้ว่าเป็นการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งคณะกรรมการสวัสดิการกรมมีอำนาจอนุมัติให้ดำเนินการได้ตามข้อ ๘(๔) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐

ข้อ ๕ ให้เลขาธิการ ก.พ. และอธิบดีกรมบัญชีกลางเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

คำอธิบาย การกำหนดให้มีผู้รักษาการร่วมเนื่องจากศูนย์ประสานการจัดสวัสดิการข้าราชการซึ่งทำหน้าที่ประสาน เผยแพร่ ดำเนินการจัดและให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการเป็น

หน่วยงานภายในสำนักงาน ก.พ. ส่วนทางปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบงานคลัง เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมบัญชีกลาง

ข้อ ๖ ให้มีศูนย์ประสานการจัดสวัสดิการข้าราชการ เป็นหน่วยงานภายในสำนักงาน ก.พ. เพื่อประสานงาน เผยแพร่ ดำเนินการจัด และให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ โดยให้มีหน้าที่ดังนี้

(๑) เสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการแก่คณะรัฐมนตรี

(๒) เป็นศูนย์ประสานงานและเผยแพร่เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ

(๓) สนับสนุนการจัดสวัสดิการภายใน ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำ กำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและถือปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน

(๔) ดำเนินการจัดหรือร่วมมือกับส่วนราชการต่าง ๆ จัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ และศึกษาหาแนวทางปรับปรุงและแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ

(๕) ดำเนินการอื่น ๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรี

คำอธิบาย การจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีหน่วยงานกลางเพื่อทำหน้าที่ในการเผยแพร่ ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนจัดทำคู่มือในการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการและประสานงานการจัดสวัสดิการภายในระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ นอกจากนี้ยังดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการซึ่งส่วนราชการหนึ่งส่วนราชการใดไม่สามารถดำเนินการจัดได้

ข้อ ๗ ให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการที่จะริเริ่ม ดำเนินการหรือสนับสนุนให้มีหรือร่วมกับส่วนราชการอื่นจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการขึ้น เพื่อช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติราชการและการดำรงชีวิตของข้าราชการในสังกัด

เพื่อประโยชน์ในการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการตามระเบียบนี้ให้สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีเป็นหน่วยเดียวกับสำนักงานปลัดกระทรวงหรือสำนักงานปลัดทบวงแล้วแต่กรณี

คำอธิบาย การกำหนดให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการในการริเริ่มดำเนินการหรือสนับสนุนให้มีหรือร่วมกับส่วนราชการอื่นจัดสวัสดิการภายในนั้น จะทำให้ข้าราชการทุกส่วนราชการได้รับประโยชน์ทัดเทียมกันหรือใกล้เคียงกัน เป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของข้าราชการทุกส่วนราชการ และทำให้ข้าราชการทุกส่วนราชการมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

ถาม หัวหน้าส่วนราชการที่ไม่ริเริ่มดำเนินการ หรือไม่สนับสนุนให้มีการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการในส่วนราชการนั้น เช่น ไม่แต่งตั้งคณะกรรมการสวัสดิการ จะมีผลเช่นไร

ตอบ โดยทั่วไปแล้ว หัวหน้าส่วนราชการก็ส่งเสริมให้จัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจและเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในการครองชีพของข้าราชการอยู่แล้ว แต่ก่อนหน้านี้เป็นงานที่ทำด้วยความสมัครใจ ไม่ใช่เป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำ แต่หลังจากระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ งานสวัสดิการภายในส่วนราชการจึงเป็นหน้าที่ราชการของหัวหน้าส่วนราชการอีกประการหนึ่ง นอกเหนือจากหน้าที่ราชการที่มีอยู่แล้ว และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการประเภทต่าง ๆ ก็ได้บัญญัติไว้แล้วว่า ในกรณีที่ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการนั้นจะได้รับโทษทางวินัยสถานใด

ถาม การจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการร่วมกันระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ จะมีแนวปฏิบัติอย่างไร

ตอบ เมื่อผู้รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการ ตามข้อ ๘ หรือผู้รับผิดชอบในการจัดการ และหรือดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ ตามข้อ ๙ (๓) หรือกรรมการสวัสดิการเห็นว่าควรจะ

จัดสวัสดิการภายในส่วนราชการประเภทใดประเภทหนึ่งร่วมกับส่วนราชการอื่น ก็ให้นำเสนอคณะกรรมการสวัสดิการของแต่ละส่วนราชการเพื่อพิจารณาอนุมัติให้จัดสวัสดิการภายในส่วนราชการประเภทนั้นร่วมกัน ซึ่งก่อนที่คณะกรรมการสวัสดิการจะพิจารณาอนุมัติ ก็จะต้องพิจารณาข้อตกลงร่วมกันต่าง ๆ เช่น การบริหารงาน การร่วมทุน รวมทั้งการแบ่งรายรับที่เกิดขึ้นจากการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการด้วย ตัวอย่างการจัดสวัสดิการร่วมกัน ได้แก่ การจัดฌาปนกิจสงเคราะห์ การจัดครุภัณฑ์ - ส่ง เป็นต้น

ถาม การที่กำหนดให้สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรีเป็นหน่วยเดียวกับสำนักงานปลัดกระทรวงหรือสำนักงานปลัดทบวงนั้น ผู้ใดจะเป็นหัวหน้าส่วนราชการที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการสวัสดิการ

ตอบ ปลัดกระทรวงหรือปลัดทบวงแล้วแต่กรณี จะเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสวัสดิการ ซึ่งรับผิดชอบงานสวัสดิการของสำนักงานปลัดกระทรวงหรือสำนักงานปลัดทบวง และของสำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี โดยคณะกรรมการสวัสดิการขณะนี้ควรประกอบด้วยข้าราชการในสำนักงานปลัดกระทรวง หรือ

สำนักงานปลัดทบวง และข้าราชการในสำนักงานเลขานุการ-
รัฐมนตรี

ข้อ ๘ ให้ส่วนราชการจัดให้มีผู้รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการของ
ข้าราชการโดยเฉพาะ ทั้งนี้โดยพยายามให้ใช้อัตรากำลังที่มีอยู่เดิม การขอ
อัตรากำลังเพิ่มเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวให้ทำได้ตามความจำเป็นอย่างแท้จริง
โดยคำนึงถึงความประหยัดเป็นประการสำคัญ

คำอธิบาย เพื่อให้การดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ
เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดให้มีข้าราชการที่รับผิดชอบงานนี้
โดยเฉพาะ โดยใช้อัตรากำลังที่มีอยู่เดิมในกรณีที่จำเป็นก็ขออัตรากำลังเพิ่ม
เพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวได้

ถาม ผู้รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการ ตามข้อ ๘ แตกต่างจาก
ผู้รับผิดชอบในการจัดการและหรือดำเนินการจัดสวัสดิการภายใน
ส่วนราชการ ตามข้อ ๕ (๖) อย่างไร

ตอบ หน้าที่ของผู้รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการ ตามข้อ ๘ ได้
กำหนดไว้อย่างชัดเจนแล้วตามข้อ ๑๑ ของระเบียบฯ ซึ่งจะเห็น
ได้ชัดเจนว่างานสวัสดิการภายในส่วนราชการเป็นหน้าที่โดยตรง
ของผู้รับผิดชอบเหล่านี้ สำหรับจำนวนผู้รับผิดชอบงาน
สวัสดิการตามข้อ ๘ ก็ขึ้นอยู่กับปริมาณงานสวัสดิการภายในของ

ส่วนราชการนั้น หากปริมาณและคุณภาพของงานสูงพอก็อาจจะกำหนดให้เป็นงาน เป็นฝ่าย หรือเป็นกองได้

ส่วนผู้รับผิดชอบในการจัดและหรือดำเนินการจัดสวัสดิการตามข้อ ๕ (บ) นั้น หมายถึงบุคคลหรือกลุ่มบุคคล หรือ คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการสวัสดิการแต่งตั้งขึ้น เพื่อจัดการและหรือดำเนินการจัดสวัสดิการตามประเภทต่าง ๆ เช่น ให้เป็นผู้จัดการหรือเป็นอนุกรรมการพิจารณาเงินกู้ เป็นต้น บุคคลหรือ คณะอนุกรรมการเหล่านี้มีหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติอยู่แล้ว ซึ่งอาจจะมิได้มีหน้าที่ในการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ เช่นเดียวกับผู้รับผิดชอบตามข้อ ๘ การที่มารับผิดชอบในการจัดการหรือดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ จึงเป็นหน้าที่พิเศษ และต้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการสวัสดิการมอบหมาย

ข้อ ๕ ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการสวัสดิการ.....(ชื่อส่วนราชการ)” โดยให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมายเป็นประธาน และข้าราชการในส่วนราชการนั้นในจำนวนที่เหมาะสมเป็นกรรมการ โดยให้เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นเหรัญญิก และอีกคนหนึ่งเป็นเลขานุการ และให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายการจัดสวัสดิการประเภทต่าง ๆ ภายในส่วนราชการนั้น

(๒) กำหนดระเบียบทั่วไปในการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ

(๓) กำหนดระเบียบปฏิบัติในการดำเนินงานจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ เช่น ระเบียบการรับจ่าย การเก็บรักษาเงินกองทุนสวัสดิการและการจัดทำบัญชี ทั้งนี้ ภายใต้งบบังคับข้อ ๖ (๓) ข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓

(๔) ภายใต้งบบังคับข้อ ๑๔ อนุมัติให้มีการจัดสวัสดิการประเภทต่าง ๆ ในส่วนราชการนั้น รวมทั้งพิจารณาขุบเลิกการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการประเภทใดประเภทหนึ่ง

(๕) ควบคุม ดูแล การจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดและอำนาจการจัดสวัสดิการให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อข้าราชการในส่วนราชการนั้น

(๖) แต่งตั้งบุคคล หรือกลุ่มบุคคล หรือคณะอนุกรรมการ เพื่อรับผิดชอบในการจัดการและหรือดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

บุคคล หรือกลุ่มบุคคล หรือคณะอนุกรรมการ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการในส่วนราชการนั้น

ทั้งนี้ อาจแต่งตั้งจากการเลือกตั้งของข้าราชการในสังกัดก็ได้

คำอธิบาย ข้อนี้เป็นการกำหนดเกี่ยวกับองค์ประกอบและหน้าที่ของคณะกรรมการดังนี้

(๑) การที่กำหนดให้มีคณะกรรมการเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการก็เพื่อให้ข้าราชการได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการและร่วมกันรับผิดชอบตลอดจนร่วมกันตรวจสอบและป้องกันการทุจริต

(๒) ระเบียบนี้ไม่ได้กำหนดจำนวนกรรมการที่แน่นอนทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้แต่ละส่วนราชการพิจารณากำหนดจำนวนกรรมการตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยคณะกรรมการต้องประกอบด้วยกรรมการจำนวน ๓ คน คือ ประธานกรรมการคนหนึ่ง เภรัญญิกคนหนึ่ง และเลขานุการคนหนึ่ง ประธานคณะกรรมการจะต้องเป็นหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมาย ส่วนกรรมการอื่นหัวหน้าส่วนราชการอาจคัดเลือกแต่งตั้งหรืออาจแต่งตั้งจากการเลือกตั้งของข้าราชการในสังกัดก็ได้

(๓) กำหนดให้คณะกรรมการมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายในการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ กำหนดระเบียบปฏิบัติและอนุมัติให้จัดหรือยุบเลิกสวัสดิการภายในส่วนราชการนั้น นอกจากนี้ยังให้มี

หน้าที่ในการควบคุมดูแลการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด รวมทั้งควบคุมดูแลเกี่ยวกับการเงินและการบัญชีของกองทุนสวัสดิการ

(๔) กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งบุคคล หรือกลุ่มบุคคล หรืออนุกรรมการเพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการสวัสดิการประเภทใดประเภทหนึ่ง ทั้งนี้อาจแต่งตั้งจากการคัดเลือก หรือการเลือกตั้งของข้าราชการในสังกัดก็ได้

ถาม การแต่งตั้งคณะกรรมการสวัสดิการ จะแต่งตั้งตามตำแหน่งหรือแต่งตั้งตัวบุคคล

ตอบ ระเบียบนี้ไม่ได้กำหนดว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการสวัสดิการจะต้องแต่งตั้งตามตำแหน่งหรือแต่งตั้งตัวบุคคล จึงอาจดำเนินการอย่างใดก็ได้

ถาม การคัดเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นเหรียญก และอีกคนหนึ่งเป็นเลขานุการนั้น ผู้ใดเป็นผู้คัดเลือก

ตอบ การคัดเลือกกรรมการคนหนึ่งให้เป็นเหรียญกและอีกคนหนึ่งเป็นเลขานุการนั้นคณะกรรมการสวัสดิการเป็นผู้คัดเลือก

ถาม จะแต่งตั้งผู้ช่วยเหรียญกและผู้ช่วยเลขานุการได้หรือไม่ และใครจะเป็นผู้แต่งตั้ง

ตอบ หากประสงค์จะแต่งตั้งผู้ช่วยเหรัญญิกและผู้ช่วยเลขานุการด้วย ก็อาจทำได้โดยกำหนดไว้ในระเบียบทั่วไปในการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการว่าให้คณะกรรมการสวัสดิการมีอำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งผู้ช่วยเหรัญญิกหรือผู้ช่วยเลขานุการ

ถาม ผู้ใดเป็นผู้ลงชื่อในระเบียบทั่วไปหรือระเบียบปฏิบัติในการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ และเมื่อคณะกรรมการสวัสดิการกำหนดระเบียบทั่วไป หรือระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการแล้ว จำเป็นจะต้องขอความเห็นชอบผู้ใดก่อนหรือไม่

ตอบ ประธานกรรมการสวัสดิการจะเป็นผู้ลงชื่อในระเบียบทั่วไปหรือระเบียบปฏิบัติในการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ และหากระเบียบดังกล่าวไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ ก็ไม่ต้องให้ผู้ใดให้ความเห็นชอบอีก

ตัวอย่างการลงชื่อของประธานกรรมการทำระเบียบสวัสดิการมีดังนี้

(นาย ก.)

รองอธิบดีปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรม ข.

ประธานกรรมการสวัสดิการกรม ข.

หรือ

(นาย ก.)

ผู้ว่าราชการจังหวัด จ.

ประธานกรรมการสวัสดิการจังหวัด จ.

ถาม ระเบียบการใช้จ่ายและอัตราค่าตอบแทนต่าง ๆ เช่น เบี้ยประชุม เบี้ยเลี้ยง จะกำหนดอย่างไร เพราะในระเบียบนี้ไม่ได้กำหนดไว้

ตอบ ระเบียบการใช้จ่ายและอัตราค่าตอบแทนต่าง ๆ นั้น อาจ กำหนดไว้ในระเบียบทั่วไป หรือระเบียบปฏิบัติในการจัดสวัสดิการ ภายในส่วนราชการ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ สวัสดิการ ตามข้อ ๕ (๒) และข้อ ๕ (๓)

ถาม บุคคลหรืออนุกรรมการที่จะแต่งตั้ง ตามข้อ ๘ (๖) เป็นบุคคลคนเดียวกับกรรมการสวัสดิการได้หรือไม่

ตอบ ได้

ถาม ถ้าหากจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการหลาย ๆ ประเภท ประเภทหนึ่งก็มีอนุกรรมการคณะหนึ่ง เป็นความเข้าใจที่ถูกต้องหรือไม่

ตอบ เป็นเรื่องที่คณะกรรมการสวัสดิการจะพิจารณาตามความเหมาะสม อาจจะแต่งตั้งผู้จัดการคนเดียวให้รับผิดชอบงานสวัสดิการทั้งหมด หรืออาจจะแต่งตั้งอนุกรรมการขึ้นรับผิดชอบตามประเภทของสวัสดิการนั้น ๆ โดยตรงก็ได้ เช่น อนุกรรมการสวัสดิการจัดรถรับ-ส่ง อนุกรรมการพิจารณาเงินกู้ และอนุกรรมการจัดนันทนาการ เป็นต้น

ถาม ถ้าส่วนราชการได้แต่งตั้งตัวบุคคลเป็นคณะกรรมการสวัสดิการ และกรรมการบางท่านที่ได้รับแต่งตั้งไม่ได้มาเข้าร่วมประชุม แต่ได้ให้บุคคลอื่นมาประชุมแทน มติที่ประชุมซึ่งองค์ประชุมประกอบด้วยผู้แทนของผู้ได้รับแต่งตั้งจะมีผลบังคับใช้ได้หรือไม่

ตอบ ข้อ ๕ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้กำหนดให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งคณะกรรมการสวัสดิการของส่วนราชการขึ้นคณะหนึ่งโดยให้มีข้าราชการในส่วนราชการนั้นในจำนวนที่เหมาะสมเป็นกรรมการ ซึ่งในระเบียบดังกล่าวมิได้กำหนดว่ากรรมการที่ส่วนราชการแต่งตั้งนั้นจะแต่งตั้งจากตัวบุคคลหรือจากตำแหน่ง และมีได้กำหนดให้มีการมอบหมายให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนได้ ดังนั้นการแต่งตั้งบุคคลใดเป็นกรรมการย่อมเป็นหน้าที่เฉพาะตัวของผู้นั้นไม่อาจมอบหมายให้บุคคลอื่นเข้าประชุมแทนได้ ฉะนั้นผู้ที่เข้าประชุมแทนจึงไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในการประชุมของคณะกรรมการดังกล่าว และมติของที่ประชุมซึ่งนับบุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประชุมด้วยจึงไม่มีผลบังคับใช้

สำหรับกรรมการที่ส่วนราชการแต่งตั้งจากตำแหน่งผู้รักษาราชการแทนหรือผู้ปฏิบัติราชการแทนที่มีหนังสือมอบหมายยอมเข้าประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนแทนกรรมการในตำแหน่งดังกล่าวได้

ข้อ ๑๐ ให้เหรียญกษาปณ์ตามข้อ ๕ มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน และการบัญชีตามหมวด ๔ การเงินและการบัญชีของกองทุนสวัสดิการ

คำอธิบาย ข้อนี้เป็นการกำหนดหน้าที่ของเหรียญกษาปณ์ในการเก็บรักษา เงินกองทุนสวัสดิการ รวมทั้งการจัดทำบัญชีรับจ่ายประจำเดือน และการปิดบัญชีในแต่ละปี

ข้อ ๑๑ ให้ผู้รับผิดชอบด้านสวัสดิการตามข้อ ๘ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ติดต่อประสานงานกับศูนย์ประสานการจัดสวัสดิการข้าราชการ

(๒) เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ

(๓) เสนอแนะรูปแบบหรือแนวทางการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการต่อคณะกรรมการ

(๔) ให้คำปรึกษาแนะนำและประสานงานกับผู้รับผิดชอบในการจัดการและหรือดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ ให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการและระเบียบการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ

(๕) ศึกษาหาวิธีการและดำเนินการด้านสวัสดิการของส่วนราชการตามที่ได้รับมอบหมาย

คำอธิบาย ข้อนี้เป็นการกำหนดหน้าที่ของผู้ที่รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการ

ข้อ ๑๒ สวัสดิการซึ่งมีกฎหมายรองรับไว้เป็นการเฉพาะก็ให้ดำเนินการไปตามกฎหมายนั้น และให้ถือเป็นสวัสดิการภายในส่วนราชการตามระเบียบนี้

คำอธิบาย ข้อนี้กำหนดขึ้นเพื่อให้สวัสดิการซึ่งมีกฎหมายรองรับไว้เป็นการเฉพาะ เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ และฌาปนกิจสงเคราะห์ ได้ดำเนินการไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น แทนการปฏิบัติตามระเบียบนี้ และให้ถือว่าสวัสดิการเหล่านั้นเป็นสวัสดิการภายในตามระเบียบนี้ ทั้งนี้เพื่อให้การปฏิบัติงานดังกล่าวเป็นการปฏิบัติราชการตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๓

ถาม คณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการสวัสดิการ หรือไม่ อย่างไร

ตอบ ในกรณีที่ส่วนราชการนั้นยังไม่มีสหกรณ์ออมทรัพย์ก็เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสวัสดิการของส่วนราชการนั้นที่จะริเริ่มและอนุมัติให้มีสหกรณ์ออมทรัพย์ เมื่อจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ และมีคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยการสหกรณ์เรียบร้อยแล้ว คณะกรรมการสวัสดิการของส่วนราชการนั้นไม่อาจเข้าไปควบคุมดูแลกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์ได้อีก

อย่างไรก็ตาม โดยที่สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสวัสดิการภายในส่วนราชการประเภทหนึ่ง ดังนั้น เมื่อสหกรณ์ออมทรัพย์ได้สรุปผลการดำเนินการประจำปีและปิดบัญชีประจำปีเรียบร้อยแล้ว ก็ให้ส่งสำเนาเรื่องดังกล่าวไปให้คณะกรรมการสวัสดิการของส่วนราชการเพื่อทราบ และจะได้อบรมส่งไปให้ศูนย์ประสานการจัดสวัสดิการข้าราชการทราบต่อไปตามข้อ ๑๖ และข้อ ๒๓ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐

ข้อ ๑๓ การปฏิบัติงานสวัสดิการภายในส่วนราชการตามระเบียบนี้ให้ถือเป็นการปฏิบัติราชการ

คำอธิบาย ข้อนี้กำหนดไว้เพื่อให้การปฏิบัติงานสวัสดิการภายในส่วนราชการเป็นการปฏิบัติราชการ กล่าวคือ ผลการปฏิบัติงานให้นำมาพิจารณาบำเหน็จความชอบได้ และในทางกลับกันหากมีการทุจริตเกี่ยวกับการดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ ก็ให้ถือเป็นความผิดในการปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วย

ถาม ข้าราชการที่ปฏิบัติงานสวัสดิการภายในส่วนราชการ ควรกำหนดค่าตอบแทนให้หรือไม่ อย่างไร

ตอบ

การปฏิบัติงานของข้าราชการผู้รับผิดชอบงานด้านสวัสดิการ ตามข้อ ๘ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยตรง กรณีนี้จึงถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติเหมือนข้าราชการคนอื่น ๆ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ราชการตามที่ได้รับมอบหมาย ค่าตอบแทนที่ได้รับก็คือเงินเดือนและสวัสดิการที่ได้รับจากราชการตามปกติ นอกจากในกรณีที่มียางานมาก งานเร่งด่วน จำเป็นต้องปฏิบัติงานนอกเวลาหรือปฏิบัติงานในวันหยุด ก็จะได้ค่าอาหารทำการนอกเวลาในอัตราเดียวกับที่ข้าราชการผู้อื่นปฏิบัติงานนอกเวลาโดยสามารถเบิกจ่ายได้จากเงินงบประมาณ

อย่างไรก็ตาม ผู้ที่รับผิดชอบในการจัดการและหรือดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการตามที่คณะกรรมการมอบหมายตามข้อ ๕ (๖) นั้น เนื่องจากการปฏิบัติงานด้านสวัสดิการเป็นงานพิเศษนอกเหนือหน้าที่ จึงควรได้รับค่าตอบแทนพิเศษ ส่วนจะได้รับค่าตอบแทนเท่าใดนั้น คณะกรรมการสวัสดิการจะเป็นผู้กำหนดโดยสามารถเบิกจ่ายได้จากเงินกองทุนสวัสดิการ

ถาม ข้าราชการที่มาปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของสหกรณ์ ออมทรัพย์ของส่วนราชการระดับกรมโดยได้รับเงินค่าตอบแทน จากสหกรณ์ออมทรัพย์ในการทำหน้าที่หักเก็บเงินค่าหุ้น และ เงินชำระหนี้เงินยืมของสมาชิกส่งสหกรณ์ออมทรัพย์จะถือว่าเป็น การปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือไม่ อย่างไร

ตอบ สหกรณ์ออมทรัพย์ มีวัตถุประสงค์ที่จะให้สมาชิกมี การออมทรัพย์และได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เข้าลักษณะตาม ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย การจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐ และจัดเป็น สวัสดิการภายในส่วนราชการประเภทหนึ่งตามระเบียบนี้ ดังนั้น ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานสหกรณ์ออมทรัพย์ จึงถือเป็นการปฏิบัติงานสวัสดิการภายในส่วนราชการ ตามข้อ ๑๓ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ดังนั้นจึงถือเป็นการปฏิบัติ ราชการด้วย

ข้อ ๑๔ ประเภทของสวัสดิการภายในส่วนราชการ มีดังต่อไปนี้

- (๑) การออมทรัพย์
- (๒) การให้กู้เงิน
- (๓) การเคหะสงเคราะห์
- (๔) การสงเคราะห์ข้าราชการ

- (๕) การฉาปนกิจ
- (๖) การกีฬา และนันทนาการ
- (๗) ร้านสวัสดิการ
- (๘) กิจการอื่น ๆ ที่คณะกรรมการเห็นสมควร

คำอธิบาย ข้อนี้เป็นการกำหนดประเภทของสวัสดิการภายในส่วนราชการ แต่มิได้หมายความว่าทุกส่วนราชการจะต้องจัดสวัสดิการทุกประเภทดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้เพราะการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการนั้น จะต้องจัดตามความต้องการของข้าราชการในสังกัด จะสังเกตเห็นว่าข้อ ๑๔ (๘) ได้เปิดโอกาสให้คณะกรรมการพิจารณาจัดสวัสดิการประเภทอื่นที่สนองความต้องการของข้าราชการในส่วนราชการนั้น ๆ อย่างเต็มที่ อย่างไรก็ตามกิจการนั้นต้องอยู่ในขอบเขตความหมายของ คำว่า “สวัสดิการภายในส่วนราชการ” นั่นคือ จะต้องเป็นกิจกรรมหรือกิจการใด ๆ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสวัสดิการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่ข้าราชการในการปฏิบัติราชการ และการดำรงชีวิต

ถาม ส่วนราชการจะดำเนินโครงการจัดตั้งสถานบริการน้ำมันเพื่อเป็นสวัสดิการสำหรับข้าราชการและลูกจ้าง โดยบริษัทบางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) จะเป็นผู้ดำเนินการและก่อสร้างสถานบริการขึ้นในที่ดินของทางราชการ (ที่ราชพัสดุ) จะกระทำได้หรือไม่ และบริษัทจะต้องจ่ายค่าเช่าสถานที่ให้กับส่วนราชการหรือไม่

ตอบ การจัดตั้งสถานีบริการน้ำมันหากมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสวัสดิการสำหรับข้าราชการและลูกจ้างของทางราชการเป็นหลัก เช่น มีขนาดเหมาะสมกับจำนวนข้าราชการและลูกจ้าง เปิดและปิดเป็นเวลาใกล้เคียงกับเวลาปฏิบัติราชการตามปกติ ราคาถูกกว่าราคาทั่ว ๆ ไป เป็นต้น การดำเนินการดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการดำเนินกิจกรรมสวัสดิการภายในส่วนราชการ สำหรับการดำเนินการในส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งสถานีบริการน้ำมันนั้นจะต้องเป็นไปตามกฎหมาย กฎหรือระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

ถาม ส่วนราชการจะดำเนินการรวบรวม เปรียบเรียงเอกสารต่าง ๆ ในเชิงวิชาการ รวมทั้งระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อจำหน่ายแก่ข้าราชการและผู้สนใจทั่วไปจะกระทำได้หรือไม่

ตอบ กระทำได้หากการดำเนินการดังกล่าวเป็นการจัดเพื่อเป็นสวัสดิการหรืออำนวยความสะดวกให้แก่ข้าราชการในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยไม่มีเจตนารมณ์ที่จะกระทำเป็นธุรกิจ

ถาม ส่วนราชการจะใช้อาคารบ้านพักที่อยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งจัดสร้างด้วยเงินงบประมาณให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจสำหรับข้าราชการ ลูกจ้าง และครอบครัว โดยถือเป็นการจัด

สวัสดิการประเภทนั้นธนาคารจะได้หรือไม่ และรายได้ที่ได้จากการดำเนินการดังกล่าวจะนำเข้าเป็นเงินกองทุนสวัสดิการหรือจะต้องนำส่งคลัง

ตอบ กระทำได้โดยจะต้องได้รับอนุมัติการใช้อาคารสถานที่จากหัวหน้าส่วนราชการก่อน สำหรับเงินรายได้ที่ได้จากการดำเนินการดังกล่าวถือเป็นเงินรายรับที่เกิดจากการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ (ตามข้อ ๒๐ วรรคสอง) ดังนั้น จึงสามารถนำเข้าเป็นเงินกองทุนสวัสดิการได้

ข้อ ๑๕ สวัสดิการภายในส่วนราชการทุกประเภทจะดำเนินการได้ก็ต่อเมื่อคณะกรรมการได้อนุมัติแล้ว

คำอธิบาย ข้อนี้กำหนดขึ้นเพื่อเป็นการย้ำว่า การที่จะจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการประเภทใดนั้น คณะกรรมการจะต้องพิจารณาแล้วเห็นว่าข้าราชการในส่วนราชการนั้น มีความต้องการตลอดจนมีเหตุผลความจำเป็นและมีความสามารถเพียงพอที่จะดำเนินการได้ เมื่อคณะกรรมการอนุมัติแล้วสวัสดิการประเภทนั้นจึงเป็นสวัสดิการภายในส่วนราชการ

ถาม สวัสดิการของฝ่ายหรือของกอง ที่จัดตั้งขึ้นเองเป็นการภายในอยู่แล้ว จะเป็นสวัสดิการภายในส่วนราชการตามระเบียบนี้หรือไม่

ตอบ การจัดสวัสดิการของฝ่ายหรือกองที่จัดตั้งขึ้นเองเป็นการภายในไม่ว่าจะเป็นประเภทใดหรือรูปแบบใดก็ตาม หากจัดขึ้นเองโดยที่คณะกรรมการสวัสดิการของส่วนราชการนั้นไม่ได้อนุมัติให้จัดขึ้น ไม่ถือว่าเป็นสวัสดิการภายในส่วนราชการตามระเบียบนี้

โดยปกติแล้ว การจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการจะกระทำได้ดีและมีประสิทธิภาพนั้น ข้าราชการทุกฝ่ายและทุกกองจะต้องร่วมมือกันอย่างเต็มที่ คณะกรรมการสวัสดิการของส่วนราชการจึงไม่ควรที่จะอนุมัติให้กองต่าง ๆ จัดสวัสดิการภายในส่วนราชการแยกต่างหากไปจากของส่วนราชการนั้น เพราะอาจก่อให้เกิดความไม่เสมอภาคและเป็นธรรมในระหว่างข้าราชการซึ่งสังกัดส่วนราชการเดียวกัน (แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าห้ามมิให้ฝ่ายหรือกองจัดสวัสดิการเล็ก ๆ น้อย ๆ เป็นการภายใน ซึ่งไม่ถือว่าเป็นสวัสดิการภายในส่วนราชการ) เว้นแต่ในกรณีที่ฝ่ายกอง หรือหน่วยงานซึ่งที่ตั้งไม่ได้อยู่ในอาณาเขตเดียวกับส่วนราชการ คณะกรรมการสวัสดิการของส่วนราชการก็อาจอนุมัติให้จัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อดำเนินการโดยเฉพาะได้

ข้อ ๑๖ ให้มีการประเมินผลการจัดสวัสดิการ และรายงานต่อ คณะกรรมการภายใน ๕๐ วันนับแต่วันปิดบัญชี และเมื่อคณะกรรมการ รับทราบแล้วให้ส่งสำเนาให้ศูนย์ประสานการจัดสวัสดิการข้าราชการทราบ

คำอธิบาย ข้อนี้กำหนดให้มีการประเมินผลการจัดสวัสดิการภายใน ส่วนราชการในแต่ละประเภท รวมทั้งกำหนดเวลาในการประเมินผล และการรายงานให้คณะกรรมการทราบด้วย กล่าวคือ ต้องรายงานให้ คณะกรรมการทราบภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ของแต่ละปี รวมทั้งกำหนด ให้ส่งสำเนารายงานประเมินผลการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการทุกประเภท ไปให้ศูนย์ประสานการจัดสวัสดิการข้าราชการทราบ เพื่อประเมินผลการจัด สวัสดิการภายในส่วนราชการของทุกส่วนราชการเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ข้อ ๑๗ สวัสดิการภายในส่วนราชการอาจใช้เนื้อที่อาคารสถานที่ ของทางราชการ หรือปลูกสิ่งก่อสร้างขึ้นในที่ดินของทางราชการได้ ตามสมควรเพื่อการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ โดยทางราชการจะ ไม่เรียกเก็บเงินค่าตอบแทน ทั้งนี้ ต้องไม่ใช่กรณีที่ทำเป็นธุรกิจ

คำอธิบาย ข้อนี้กำหนดขึ้นเพื่อให้ใช้เนื้อที่อาคารสถานที่ของ ทางราชการหรือปลูกสิ่งก่อสร้างขึ้นในที่ดินของทางราชการได้ แต่การปลูกสิ่งก่อสร้างต้องดำเนินการตามระเบียบของทางราชการ กล่าวคือ กรมโยธาธิการจะต้องเป็นผู้ออกแบบและควบคุมการก่อสร้าง และเมื่อ

ก่อสร้างแล้วเสร็จจะต้องยกให้เป็นสมบัติของทางราชการ ทั้งนี้ เฉพาะการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการเท่านั้น

ถาม การต่อเติมหรือการก่อสร้างอาคารเพื่อการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการจะกระทำได้มากน้อยเพียงใด

ตอบ การต่อเติมหรือการก่อสร้างอาคารจะกระทำได้มากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของหัวหน้าส่วนราชการ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมในการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการของส่วนราชการนั้น สำหรับค่าใช้จ่ายในการต่อเติมหรือการก่อสร้างนั้นให้ใช้จ่ายจากเงินกองทุนสวัสดิการก่อน หากเงินกองทุนสวัสดิการมีไม่เพียงพอและมีความจำเป็นอย่างยิ่งอาจขออนุมัติงบประมาณเพิ่มเติมได้ และในกรณีที่จะปลูกสิ่งก่อสร้างหรือสร้างอาคารถาวรจะต้องให้กรมโยธาธิการควบคุมการออกแบบและการก่อสร้าง และเมื่อก่อสร้างเสร็จแล้วจะต้องสำรวจรายการนำส่งขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ

ข้อ ๑๘ หัวหน้าส่วนราชการมีอำนาจอนุมัติให้ใช้น้ำและกระแสไฟฟ้าของส่วนราชการเพื่อการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการได้โดยประหยัด ทั้งนี้ไม่รวมถึงกรณีร้านอาหาร สหกรณ์ร้านค้า สนามกีฬา ฯลฯ ที่กระทำเป็นธุรกิจ ซึ่งต้องใช้น้ำและกระแสไฟฟ้าเป็นจำนวนมาก

คำอธิบาย ข้อนี้กำหนดขึ้นเพื่อให้ใช้น้ำและกระแสไฟฟ้าของส่วนราชการเพื่อการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการได้ แต่ต้องใช้โดยประหยัด ทั้งนี้กำหนดให้ไม่รวมถึงกรณีที่กระทำเป็นธุรกิจ

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องซ่อมแซมสถานที่ราชการ หรือทรัพย์สินของส่วนราชการที่ใช้ในการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ ให้ใช้จ่ายจากเงินกองทุนสวัสดิการก่อนหากไม่พอจึงให้เบิกจ่ายจากเงินงบประมาณรายจ่าย

คำอธิบาย ทางราชการได้ให้สถานที่ราชการหรือทรัพย์สินของส่วนราชการเพื่อใช้ในการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ หากจำเป็นต้องซ่อมแซมสถานที่หรือทรัพย์สินนั้น ก็กำหนดให้ใช้เงินกองทุนสวัสดิการก่อน เว้นแต่ในกรณีที่เงินกองทุนสวัสดิการไม่เพียงพอ ก็ให้เบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายได้

ถาม การใช้รถของทางราชการเพื่องานสวัสดิการภายในส่วนราชการสามารถกระทำได้หรือไม่เพียงใด

ตอบ ผู้รับผิดชอบงานสวัสดิการ (ตามข้อ ๘) หรือผู้รับผิดชอบในการจัดการและหรือดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ (ตามข้อ ๕ (๖)) ไปปฏิบัติงานสวัสดิการภายในส่วนราชการนอกสถานที่ ซึ่งถือเป็นการปฏิบัติราชการ ก็ใช้รถราชการได้

สำหรับในกรณีที่ใช้ราชการจัดสวัสดิการภายใน ส่วนราชการ เช่น จักรรถรับ-ส่งประจำวัน หรือจักรรถรับ-ส่งข้าราชการไปงานศพหรืองานแต่งงานของข้าราชการในสังกัดก็อาจใช้ราชการได้ แต่ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงจะต้องใช้เงินจากกองทุนสวัสดิการ สำหรับการซ่อมรถราชการที่เกิดความเสียหายเนื่องจากการใช้เกี่ยวกับสวัสดิการภายในส่วนราชการก็ให้ใช้เงินกองทุนสวัสดิการซ่อมแซมก่อน หากไม่พอจึงให้เบิกจ่ายจากเงินงบประมาณรายจ่าย

ข้อ ๒๐ ให้มีกองทุนสวัสดิการสำหรับใช้จ่ายในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ

กองทุนสวัสดิการอาจมีรายได้ดังนี้

- (๑) เงินรายรับที่เกิดจากการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ
- (๒) เงินรายได้อื่น เช่น เงินดอกผล หรือเงินบริจาค เป็นต้น

เงินกองทุนสวัสดิการให้นำฝากธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่กรณีที่ไม่มิธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจหรือเป็นการไม่สะดวก หัวหน้าส่วนราชการจะกำหนดให้นำฝากธนาคารพาณิชย์อื่นได้

คำอธิบาย ข้อนี้กำหนดขึ้นเพื่อให้ข้าราชการได้หรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดสวัสดิการหรือรายได้อื่น เช่น เงินดอกผลหรือเงินบริจาค เป็นต้น ตั้งเป็นกองทุนสวัสดิการเพื่อไปใช้จ่ายในเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกิจการนั้นตามความจำเป็นโดยไม่ต้องนำส่งคลัง และกำหนดให้นำเงินกองทุนฝากธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ไม่มีธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจหรือเป็นการไม่สะดวกก็ให้นำฝากธนาคารพาณิชย์อื่นได้

ถาม ส่วนราชการได้มีการจัดสวัสดิการภายใน แต่บางโอกาสอาจมีข้าราชการและลูกจ้างประจำจากส่วนราชการอื่นมาใช้บริการด้านสวัสดิการบ้าง อาจทำให้เกิดเงินรายรับจากการให้บริการสวัสดิการนั้น กรณีนี้จะสามารถนำเงินรายรับเข้ากองทุนสวัสดิการได้หรือไม่ เพียงใด

ตอบ การจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการนั้น ส่วนราชการจะต้องจัดกิจกรรมหรือกิจการโดยมีเจตนารมณ์เพื่อเป็นสวัสดิการช่วยเหลือข้าราชการและลูกจ้างประจำในสังกัด โดยให้อยู่ในความควบคุม ดูแลและอำนวยความสะดวกของคณะกรรมการสวัสดิการของส่วนราชการนั้น และมีได้มีลักษณะที่จะกระทำเป็นธุรกิจเพื่อให้บริการแก่บุคคลทั่วไป ซึ่งในทางปฏิบัติอาจจะมีข้าราชการและลูกจ้างประจำจากส่วนราชการอื่นหรือบุคคลทั่วไปที่มาติดต่อราชการมาใช้บริการเป็นครั้งคราว การดำเนินการดังกล่าวก็

ถือว่าเป็นการจัดสวัสดิการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐ รายรับที่เกิดจากการให้บริการสวัสดิการดังกล่าวจึงสามารถนำเข้ากองทุนสวัสดิการสำหรับใช้จ่ายในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการได้

ถาม การจัดสวัสดิการโดยให้เอกชน หรือบริษัทร้านค้า ร้านอาหารภายนอกหน่วยงานมาดำเนินการโดยให้อยู่ในระเบียบ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดสวัสดิการจะกระทำได้หรือไม่ และการเก็บค่าเช่าที่เป็นรายเดือนจะนำเงินมาเป็นรายได้ของกองทุนสวัสดิการได้หรือไม่

ตอบ กระทำได้หากการดำเนินการนั้นคณะกรรมการสวัสดิการได้มอบหมายให้ผู้อื่นมาดำเนินการในนามของสวัสดิการภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการสวัสดิการ และให้เป็นไปตามเงื่อนไขของสวัสดิการ ทั้งนี้ ร้านค้าหรือร้านอาหารดังกล่าวยังเป็นของสวัสดิการ แต่หากกรณีที่มีการเก็บค่าเช่าอาคาร สถานที่ของทางราชการจะต้องดำเนินการขอเช่ากับกรมธนารักษ์ตามกฎหมาย และระเบียบเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ ซึ่งเงินรายได้จะต้องนำส่งคลังจึงไม่อาจนำเข้าเป็นรายได้ของกองทุนสวัสดิการได้

แต่ในกรณีที่คณะกรรมการสวัสดิการมีมติให้จัดเป็นสวัสดิการแก่สมาชิกโดยตรงโดยการกำกับดูแลให้สมาชิกได้รับความสะดวกในการรับประทานอาหาร รวมทั้งได้รับประทานอาหารที่มีคุณภาพ ราคาถูก และดูแลรักษาความสะอาดของอาคารสถานที่ ก็อาจขออนุมัติหัวหน้าส่วนราชการเพื่อขอใช้อาคารสถานที่ของทางราชการตามสมควร การทำนิติกรรมสัญญาที่กระทำระหว่างคณะกรรมการสวัสดิการกับผู้ที่จะมาดำเนินการดังกล่าวเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการดูแลสถานที่หรือเงินบริจาคเพื่อสวัสดิการให้นำเข้ากองทุนสวัสดิการได้

ถาม การประกอบกิจการร้านค้าสวัสดิการภายในส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสวัสดิการช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกให้แก่ข้าราชการในการปฏิบัติราชการและดำรงชีพนอกเหนือจากสวัสดิการที่ทางราชการกำหนดจะต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่ และมีหลักปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวอย่างไร

ตอบ เนื่องจากส่วนราชการมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เข้าลักษณะเป็นบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ตามมาตรา ๓๕ แห่งประมวลรัษฎากร จึงไม่มีกรณีที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล และไม่เข้าข่ายต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ดังนั้น รายได้ของกิจการร้านค้าสวัสดิการภายในของส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้น ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐ จึงไม่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้แต่อย่างใด

สำหรับกรณีภาษีมูลค่าเพิ่มนั้น เนื่องจากการประกอบกิจการร้านค้าสวัสดิการภายในส่วนราชการต่าง ๆ เป็นการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายและบริการให้แก่ข้าราชการ ซึ่งตามข้อเท็จจริงดังกล่าวเข้าลักษณะเป็นการขายสินค้าในทางธุรกิจหรือวิชาชีพ ตามมาตรา ๗๗/๑ (๕) แห่งประมวลรัษฎากร ดังนั้น ร้านค้าสวัสดิการภายในของส่วนราชการในฐานะผู้ประกอบการจึงมีหน้าที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา ๗๗/๒ (๑) แห่งประมวลรัษฎากร ดังนี้

๑. กรณีมีมูลค่าของฐานภาษีจากการประกอบกิจการไม่เกิน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

๒. กรณีมีมูลค่าของฐานภาษีจากการประกอบกิจการเกิน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี ผู้ประกอบการจะต้องจดทะเบียน และเสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ ๗ โดยคำนวณจาก ภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อ (ตามมาตรา ๘๐ และ มาตรา ๘๒/๓ แห่งประมวลรัษฎากร) โดยให้ยื่นคำขอ จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ณ สำนักงานภาษีสรรพากร เขตพื้นที่ หรือที่ว่าการอำเภอท้องที่ที่สถานประกอบการ ตั้งอยู่

ถาม เงินกองทุนสวัสดิการจะนำฝากเข้าสหกรณ์ออมทรัพย์ได้หรือไม่ เนื่องจากอัตราคอกเบี้ยของสหกรณ์ออมทรัพย์สูงกว่า อัตราคอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์

ตอบ ไม่ได้ เนื่องจากตามระเบียบฯ ข้อ ๒๐ วรรค ๓ กำหนดว่า “เงินกองทุนสวัสดิการให้นำฝากธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ กรณีที่ไม่มีธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจหรือเป็นการไม่สะดวก หัวหน้าส่วนราชการจะกำหนดให้นำฝากธนาคารพาณิชย์อื่นก็ได้” แต่เนื่องจากสหกรณ์ออมทรัพย์ไม่ใช่ธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ หรือธนาคารพาณิชย์ จึงไม่อาจนำเงินกองทุนสวัสดิการฝากได้

ถาม ทรัพย์สินที่ซื้อจากเงินกองทุนสวัสดิการหรือมีผู้บริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้แก่กองทุนสวัสดิการ จะถือว่าเป็นทรัพย์สินของทางราชการหรือทรัพย์สินของกองทุนสวัสดิการ

ตอบ ทรัพย์สินที่ซื้อจากเงินกองทุนสวัสดิการหรือมีผู้บริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้แก่กองทุนสวัสดิการ ให้ถือว่าเป็นทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินของกองทุนสวัสดิการ แต่หากทรัพย์สินที่ใช้ในการดำเนินการสวัสดิการจัดซื้อหรือจัดจ้างโดยใช้งบประมาณแผ่นดิน ให้ถือว่าเป็นทรัพย์สินนั้นเป็นของทางราชการ

ถาม กรณีทรัพย์สินของกองทุนสวัสดิการสูญหายหรือเสียหายหากจะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาหาตัวผู้รับผิดชอบในทางแพ่ง ใครเป็นผู้ลงนามในคำสั่งแต่งตั้งและอาศัยกฎหมายหรือระเบียบใด

ตอบ การลงนามแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาหาตัวผู้รับผิดชอบในทางแพ่ง คณะกรรมการสวัสดิการภายในส่วนราชการ มีอำนาจที่จะกำหนดระเบียบ วิธีปฏิบัติได้เองตามนัย ข้อ ๕ (๓) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ.๒๕๓๐ และมติคณะรัฐมนตรีว่าด้วยระเบียบความรับผิดชอบของข้าราชการในทางแพ่งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ นว ๑๕๕/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๐๓

ถาม ส่วนราชการจะจัดตั้งกองทุนสวัสดิการเพื่อจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ โดยการเรียกหุ้นส่วนและจัดเก็บค่าหุ้นจากสมาชิกมาดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการได้หรือไม่

ตอบ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐ ไม่ได้กำหนดห้ามการเรียกหุ้นส่วนและเก็บค่าหุ้นจากสมาชิกมาดำเนินการ ฉะนั้นในการดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการในแต่ละประเภทตามข้อ ๑๕ คณะกรรมการสวัสดิการของส่วนราชการมีอำนาจที่จะกำหนดระเบียบปฏิบัติในการดำเนินการดังกล่าวได้ตามข้อ ๕ (๓) แต่ควรพิจารณาถึงข้อดีและข้อเสียด้วย เช่น การจัดสวัสดิการประเภทนั้น ๆ เป็นความต้องการของสมาชิกส่วนใหญ่หรือไม่ ควรให้สมาชิกหรือผู้แทนของสมาชิกมีส่วนแสดงความคิดเห็นด้วย การเรียกหุ้นส่วนนั้นจะเป็นการบังคับให้ข้าราชการและลูกจ้างทุกคนเป็นสมาชิกเสียค่าหุ้นหรือไม่ หรือจะให้ข้าราชการและลูกจ้างที่สมัครใจเท่านั้นเป็นสมาชิก สำหรับการให้บริการหรือการรับบริการสวัสดิการแต่ละประเภทนั้น ข้าราชการและลูกจ้างที่ไม่เป็นสมาชิกจะได้รับบริการด้วยหรือไม่ เป็นต้น

ถาม การเรียกเก็บเงินค่าเข้าชมสถานที่ในการกำกับดูแลของ ส่วนราชการ เช่น เชื้อนชลประทาน แปลงทดลองพืชพันธุ์ ไม้ดอกไม้ผล เป็นต้น เพื่อนำรายได้มาเป็นค่าทำนุบำรุง และรักษา สถานที่ รวมทั้งเพื่อใช้เป็นเงินจัดสวัสดิการช่วยเหลือและ อำนวยความสะดวกให้แก่ข้าราชการในการปฏิบัติราชการ และการดำรงชีวิต จะนำเข้ากองทุนสวัสดิการตามข้อ ๒๐ ของระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้หรือไม่

ตอบ การจัดเก็บเงินค่าเข้าชม หรือค่าบริการต่าง ๆ ของ ส่วนราชการ ไม่ถือเป็นกิจกรรมหรือกิจการที่เป็นสวัสดิการ ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกให้แก่ข้าราชการในการปฏิบัติ ราชการและการดำรงชีวิต จึงไม่ถือเป็นสวัสดิการภายใน ส่วนราชการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัด สวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐ แต่อย่างไรก็ตาม หากส่วนราชการประสงค์จะนำเงินดังกล่าวเข้ากองทุนสวัสดิการฯ ก็อาจขอทำความเข้าใจกับกระทรวงการคลังได้โดยตรง

ถาม กรมจะเรียกเก็บเงินค่าบำรุงจากสมาชิก (ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ) ของชมรม.....หรือสมาคม.....ที่จัดกิจกรรมเพื่อเป็นสวัสดิการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่ข้าราชการในการปฏิบัติราชการและการดำรงชีวิต โดยนำเงินเข้ากองทุนสวัสดิการสำหรับใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมของชมรมหรือสมาคมและสวัสดิการอื่น ๆ ได้หรือไม่และอย่างไร

ตอบ ถ้ากิจกรรมของชมรมหรือสมาคมจัดเป็นสวัสดิการภายในส่วนราชการประเภทหนึ่งตามข้อ ๑๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐ แล้ว คณะกรรมการสวัสดิการของส่วนราชการอาจพิจารณาเรียกเก็บค่าบำรุงจากสมาชิกเพื่อนำเงินเข้ากองทุนสวัสดิการและนำไปใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมของสวัสดิการก็สามารถทำได้ตามนัยข้อ ๒๐ และข้อ ๒๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ โดยอาจดำเนินการได้ ๒ แนวทาง คือ

๑. ดำเนินการในรูปของสมาคม โดยคณะกรรมการสวัสดิการของส่วนราชการอนุมัติให้จัดตั้งขึ้น และมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสวัสดิการภายในส่วนราชการ ซึ่งการดำเนินการต้องอิงกฎหมายว่าด้วยสมาคม และ

ต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามนัยข้อ ๑๒ และ
ขออนุมัติคณะกรรมการตามข้อ ๑๕ ของระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีฯ ดังกล่าว

๒. ดำเนินการโดยคณะกรรมการสวัสดิการกรมมีมติให้จัด
ตั้งเป็นชมรม..... และจัดทำระเบียบสวัสดิการ
กรมว่าด้วยชมรม..... ตามนัยข้อ ๑๕ ของระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีฯ ดังกล่าว

ถาม การไปประชุมสัมมนาเกี่ยวกับสวัสดิการภายใน
ส่วนราชการจะเบิกเงินค่าใช้จ่ายจากเงินงบประมาณได้หรือไม่
เพราะการปฏิบัติงานสวัสดิการภายในส่วนราชการถือเป็น
การปฏิบัติราชการ

ตอบ กรณีได้รับอนุมัติให้จัดประชุมสัมมนาหรือไปประชุม
สัมมนาเกี่ยวกับสวัสดิการภายในส่วนราชการจากหัวหน้า
ส่วนราชการผู้มีอำนาจอนุมัติถือเป็นการปฏิบัติราชการในหน้าที่
สามารถเบิกค่าใช้จ่ายจากเงินงบประมาณได้

กรณีได้รับอนุมัติให้จัดประชุมสัมมนาหรือไปประชุม
สัมมนาเกี่ยวกับสวัสดิการภายในส่วนราชการจากคณะกรรมการ
สวัสดิการของส่วนราชการถือเป็นการปฏิบัติงานกิจกรรมของ
สวัสดิการและเป็นการปฏิบัติราชการด้วย ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้เบิก
จากเงินกองทุนสวัสดิการ

ถาม คณะกรรมการสวัสดิการจะอนุมัติส่งจ่ายเงินกองทุนสวัสดิการเพื่อสาธารณกุศล เช่น บริจาคเพื่อมูลนิธิ ทอดกฐิน ฯลฯ จะได้หรือไม่

ตอบ โดยที่ระเบียบได้กำหนดให้มีกองทุนสวัสดิการสำหรับใช้จ่ายในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ และวัตถุประสงค์ของการจัดสวัสดิการนั้นก็เพื่อเป็นสวัสดิการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่ข้าราชการในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและการดำรงชีวิตของข้าราชการ ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่คณะกรรมการสวัสดิการของส่วนราชการนั้น ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในการอนุมัติการจ่ายเงินกองทุน จะพิจารณาว่า การดำเนินการดังกล่าวถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการหรือไม่

ถาม การจ่ายเงินจากกองทุนสวัสดิการ ไปจัดซื้อหรือจัดจ้าง จะต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ หรือไม่

ตอบ การนำเงินจากกองทุนสวัสดิการไปจัดซื้อหรือจัดจ้างเพื่อประโยชน์ในกิจการของสวัสดิการภายในส่วนราชการนั้น จะต้องดำเนินการตามระเบียบทั่วไปหรือระเบียบปฏิบัติที่คณะกรรมการสวัสดิการได้กำหนดขึ้นตามข้อ ๕ (๒) หรือข้อ ๕ (๓) ซึ่งในการกำหนดระเบียบดังกล่าวนั้น ก็อาจจะอิงระเบียบของทางราชการบางส่วนก็ได้ตามความเหมาะสมและจำเป็น

ถาม เงินกองทุนสวัสดิการจะต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินนอกงบประมาณหรือไม่

ตอบ โดยที่เงินกองทุนสวัสดิการเป็นเงินนอกงบประมาณประเภทที่กระทรวงการคลังมิได้ควบคุมการใช้จ่าย (โดยทั่วไปเรียกว่าเงินนอกราชการ) จึงไม่ต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินนอกงบประมาณ

ถาม เงินสวัสดิการของส่วนราชการบางแห่งมีหลายส่วน บางส่วนมีมานานแล้วโดยไม่ทราบที่มา แต่มีระเบียบให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาส่งจ่ายได้ในกรณีใดก็ได้ตามแต่จะเห็นสมควร กรณีนี้หัวหน้าส่วนราชการจะส่งจ่ายเงินเหล่านี้เข้าอยู่ในกองทุนสวัสดิการทั้งหมดได้หรือไม่

ตอบ กรณีเงินที่ค้างอยู่ในบัญชีของส่วนราชการโดยไม่ทราบที่มาของเงินนั้น ๆ ว่าเป็นเงินอะไร ส่วนราชการนั้นต้องนำเงินดังกล่าวส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน แต่หากเงินที่ค้างอยู่ในบัญชีดังกล่าวเป็นเงินที่ได้รับบริจาคเพื่อเป็นสวัสดิการให้แก่ข้าราชการให้นำเงินดังกล่าวเข้าเป็นกองทุนสวัสดิการตามนัยระเบียบนี้ได้

ถาม คณะกรรมการสวัสดิการจะอนุมัติจ่ายเงินกองทุนสวัสดิการเพื่อสมทบให้กับข้าราชการผู้ไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ เช่น ไปประชุมสัมมนา หรือฝึกอบรมเรื่องอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ เพราะถือว่าเป็นการใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือหรือสนับสนุนราชการได้หรือไม่

ตอบ การจ่ายเงินกองทุนสวัสดิการนั้น จะต้องจ่ายเพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการตามระเบียบสวัสดิการของส่วนราชการ จะนำไปช่วยสมทบให้แก่ข้าราชการในกรณีดังกล่าวมิได้

ถาม สวัสดิการเช่าหรือซื้อเครื่องถ่ายเอกสารมาติดตั้งภายในอาคารสถานที่ของทางราชการแล้วนำรายได้เข้ากองทุนสวัสดิการจะกระทำได้หรือไม่ เพียงใด

ตอบ จะต้องพิจารณาจุดมุ่งหมายในการเช่าหรือซื้อ
 เครื่องถ่ายเอกสารว่าจัดเพื่อเป็นสวัสดิการให้แก่ข้าราชการโดยใช้
 อาคารสถานที่ของทางราชการพอควรหรือไม่ หากการดำเนินการนี้
 เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ข้าราชการเป็นสวัสดิการอย่างหนึ่ง
 รายได้ก็นำเข้ากองทุนได้ แต่หากการดำเนินการดังกล่าวเป็นการให้
 บริการสำหรับบุคคลภายนอกทั่วไปก็ไม่อาจนำรายได้เข้ากองทุน
 สวัสดิการ จะต้องนำรายได้ส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เว้นแต่
 จะดำเนินการตามกฎหมายอื่นหรือขอทำความตกลงกับกระทรวง
 การคลัง

ข้อ ๒๑ ให้คณะกรรมการหรือผู้ที่คณะกรรมการมอบหมาย เป็น
 ผู้มีอำนาจก่อนนี้ผูกพัน และอนุมัติการจ่ายเงินกองทุนสวัสดิการ

คำอธิบาย โดยที่ส่วนราชการไม่อาจก่อนนี้ผูกพันได้ จึงต้อง
 กำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการหรือผู้ที่คณะกรรมการมอบหมาย
 เป็นผู้มีอำนาจก่อนนี้ผูกพัน และอนุมัติการจ่ายเงินกองทุนสวัสดิการ และ
 ในกรณีที่เกิดความเสียหาย เช่น เป็นหนี้บุคคลภายนอก คณะกรรมการ
 จะต้องร่วมรับผิดชอบหรือชดใช้ด้วย

ถาม ในการทำนิติกรรมสัญญาของสวัสดิการภายใน
 ส่วนราชการของส่วนราชการต่าง ๆ นั้น ผู้ใดจะเป็นผู้ลงนามใน
 สัญญา และผู้ใดจะเป็นผู้รับผิดชอบกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับนิติกรรม
 สัญญานั้น

คอบ ผู้ลงนามในนิติกรรมสัญญาจะต้องเป็นบุคคลที่
 คณะกรรมการมอบหมาย ซึ่งอาจจะเป็นกรรมการคนใดคนหนึ่งใน
 คณะกรรมการหรือบุคคลอื่นที่คณะกรรมการมอบหมาย และหากมี
 ปัญหาเกี่ยวกับนิติกรรมสัญญา คณะกรรมการสวัสดิการจะต้องเป็น
 ผู้รับผิดชอบ

ข้อ ๒๒ ระบบบัญชีให้จัดทำตามระบบบัญชีสากล และให้จัดทำ
 งบรับจ่ายประจำเดือนเสนอคณะกรรมการเพื่อทราบ

คำอธิบาย ข้อนี้เป็นการกำหนดหลักปฏิบัติในการจัดทำบัญชีของ
 กองทุนสวัสดิการและกำหนดให้ทำงบรับ-จ่ายเสนอคณะกรรมการ
 เพื่อทราบทุกเดือน เพื่อคณะกรรมการจะได้ควบคุม ตรวจสอบ และแก้ไข
 ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ทันที่

ข้อ ๒๓ การปิดบัญชีให้กระทำปีละครั้งตามปีปฏิทิน และให้ทำ
 งบการเงินแล้วส่งให้ผู้ตรวจสอบภายในหรือผู้สอบบัญชี (ถ้ามี) ตรวจสอบ
 ภายใน ๕๐ วัน นับแต่วันปิดบัญชี และเสนอคณะกรรมการเพื่อทราบ
 เมื่อคณะกรรมการรับทราบแล้ว ให้ส่งสำเนาให้ศูนย์ประสานการจัดสวัสดิ-
 การข้าราชการทราบ

คำอธิบาย ข้อนี้กำหนดให้มีการปิดบัญชีทุกสิ้นปีปฏิทิน และมีมาตรการให้ผู้ตรวจสอบภายในหรือผู้ตรวจสอบบัญชีตรวจสอบความถูกต้องของงบการเงิน เป็นการควบคุมและตรวจสอบฐานะการเงินของกองทุนสวัสดิการทุกปี การกำหนดให้ส่งสำเนาให้ศูนย์ประสาน - การจัดสวัสดิการข้าราชการทราบ ก็เพื่อจะได้รายงานสถานะการเงินกองทุนสวัสดิการของทุกส่วนราชการให้คณะกรรมการทราบต่อไป

ถาม การจัดทำรับจ่ายประจำเดือนเสนอคณะกรรมการสวัสดิการเพื่อทราบนั้น จะนำเสนอกรรมการแต่ละคนโดยไม่ต้องมีการประชุมคณะกรรมการ ได้หรือไม่

ตอบ จะนำเสนอกรรมการแต่ละคนหรือจะนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการสวัสดิการก็ได้

ถาม กองทุนสหกรณ์ออมทรัพย์ ถือเป็นกองทุนสวัสดิการหรือไม่ และเมื่อปิดบัญชีแล้วจะต้องรายงานให้คณะกรรมการสวัสดิการทราบหรือไม่

ตอบ กองทุนสหกรณ์ออมทรัพย์ ไม่ถือเป็นกองทุนสวัสดิการ แต่โดยที่สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสวัสดิการภายในส่วนราชการประเภทหนึ่ง ดังนั้น เมื่อปิดบัญชีแล้วจะต้องรายงานให้คณะกรรมการสวัสดิการเพื่อทราบ และเมื่อคณะกรรมการสวัสดิการ

ของส่วนราชการนั้นทราบแล้ว ให้ส่งสำเนาให้ศูนย์ประสาน
การจัดสวัสดิการข้าราชการทราบ

ถาม ผู้ตรวจสอบงบการเงินจะต้องเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
หรือไม่

ตอบ ผู้ตรวจสอบงบการเงินไม่จำเป็นต้องเป็นผู้สอบบัญชี
รับอนุญาต

ข้อ ๒๔ ส่วนราชการใดที่จัดสวัสดิการภายในส่วนราชการตาม
ประเภทที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๔ และมีคณะกรรมการตามระเบียบนี้อยู่แล้ว
ให้ถือว่าสวัสดิการภายในส่วนราชการนั้น เป็นสวัสดิการภายใน
ส่วนราชการตามระเบียบนี้

คำอธิบาย ข้อนี้กำหนดขึ้นเพื่อให้ส่วนราชการที่ดำเนินการ
จัดสวัสดิการภายในส่วนราชการตามระเบียบนี้อยู่แล้ว เป็นสวัสดิการ
ภายในส่วนราชการตามระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ ทั้งนี้
โดยไม่ต้องนำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติให้มีการจัดสวัสดิการ
ประเภทต่าง ๆ ที่ได้จัดอยู่แล้วอีก

ข้อ ๒๕ ส่วนราชการใดที่จัดสวัสดิการภายในส่วนราชการตาม
ประเภทที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๔ แต่ยังไม่มีการคณะกรรมการตามระเบียบนี้
ให้ถือว่าสวัสดิการภายในส่วนราชการนั้น เป็นสวัสดิการภายในส่วนราชการ

ตามระเบียบนี้ และส่วนราชการนั้นจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการและ
ดำเนินการตามระเบียบนี้ภายใน ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ

คำอธิบาย ข้อนี้กำหนดขึ้นเพื่อให้สวัสดิการภายในส่วนราชการ
ตามที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๑๔ ซึ่งส่วนราชการได้ดำเนินการอยู่แล้ว แต่ยังไม่
มีคณะกรรมการดำเนินการตามระเบียบนี้ ให้เป็นสวัสดิการภายใน
ส่วนราชการตามระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ เป็นต้นไป
แต่ทั้งนี้ส่วนราชการนั้นจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการตามระเบียบนี้ ภายใน
วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๑

ข้อ ๒๖ ส่วนราชการใดที่ยังไม่ได้จัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ
ก็ให้ดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการตามระเบียบนี้ ภายใน ๓ ปี
นับตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ

คำอธิบาย ข้อนี้กำหนดเพื่อให้ส่วนราชการที่ยังไม่พร้อมจะจัด
สวัสดิการภายในส่วนราชการ และจัดตั้งคณะกรรมการในขณะนี้ไม่มีเวลา
เตรียมการ แต่ทั้งนี้ส่วนราชการนั้นจะต้องดำเนินการจัดสวัสดิการภายใน
ส่วนราชการตามระเบียบนี้ภายในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๑

ภาคผนวก

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ตัวอย่าง ระเบียบสวัสดิการ (ชื่อส่วนราชการ)

พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามข้อ ๕ (๒) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐ คณะกรรมการสวัสดิการ (ชื่อส่วนราชการ) จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสวัสดิการ (ชื่อส่วนราชการ) พ.ศ.”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

เจ้าหน้าที่ หมายความว่า ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว ของ (ชื่อส่วนราชการ)

หมวด ๑

วัตถุประสงค์

ข้อ ๔ วัตถุประสงค์การจัดสวัสดิการของสวัสดิการ (ชื่อส่วนราชการ) นี้ เพื่อ

- ๔.๑ ให้สวัสดิการเจ้าหน้าที่นอกเหนือไปจากสวัสดิการของ
ทางราชการ
- ๔.๒ ให้บริการหรือจัดกิจกรรมอันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่
เจ้าหน้าที่
- ๔.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนความสามัคคี และสัมพันธภาพ
อันดีระหว่างเจ้าหน้าที่
- ๔.๔ ให้ความช่วยเหลือในด้านการเงินแก่เจ้าหน้าที่ที่ประสบ
ความเดือดร้อนและจำเป็น
- ๔.๕ ประโยชน์ส่วนรวมหรือทั่วไปของเจ้าหน้าที่
- ๔.๖ การอื่น ๆ ที่คณะกรรมการสวัสดิการ (ชื่อส่วนราชการ)
เห็นสมควร

หมวด ๒

การดำเนินการ

ข้อ ๕ ให้คณะกรรมการสวัสดิการ (ชื่อส่วนราชการ) ซึ่งมีหน้าที่
ตามข้อ ๘ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายใน
ส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐ มีจำนวนไม่น้อยกว่า คน แต่ไม่เกิน คน
โดยให้อยู่ในวาระคราวละ ปี หากกรรมการท่านใดพ้นจากตำแหน่ง
ก่อนครบวาระด้วยการตาย ลาออก หรือพ้นจากสมาชิกภาพ ก็ให้ผู้ที่แทน
อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดระยะเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

(วรรคสอง) คณะกรรมการสวัสดิการ (ชื่อส่วนราชการ) ประกอบด้วย อ.ก.พ. (ชื่อส่วนราชการ) หรือ

(วรรคสอง) คณะกรรมการสวัสดิการ (ชื่อส่วนราชการ) ประกอบด้วย อ.ก.พ. (ชื่อส่วนราชการ) ครึ่งหนึ่ง อีกครึ่งหนึ่งให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาแต่งตั้งจากข้าราชการและหรือลูกจ้างประจำใน (ชื่อส่วนราชการ) หรือ

(วรรคสอง) คณะกรรมการสวัสดิการ (ชื่อส่วนราชการ) ประกอบด้วย คณะกรรมการที่หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้งตามแต่จะเห็นสมควร หรือ

(วรรคสอง) คณะกรรมการสวัสดิการ (ชื่อส่วนราชการ) ประกอบด้วย คณะกรรมการที่หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาแต่งตั้งครึ่งหนึ่ง อีกครึ่งหนึ่งให้ข้าราชการและลูกจ้างประจำคัดเลือกข้าราชการ และหรือลูกจ้างประจำเป็นกรรมการตามหลักเกณฑ์วิธีการที่คณะกรรมการกำหนด หรือ

(วรรคสอง) คณะกรรมการสวัสดิการ (ชื่อส่วนราชการ) ประกอบด้วย บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากข้าราชการและหรือลูกจ้างประจำในส่วนราชการนั้น

ข้อ ๖ ในการประชุมคณะกรรมการสวัสดิการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ (กรณีมีรองประธาน “ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม และถ้ารองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้”) ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

ข้อ ๗ มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการพิจารณาอนุมัติประเภทของสวัสดิการภายใน ส่วนราชการขึ้นใหม่ตามข้อ ๑๕ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐ นั้น มติของที่ประชุมจะต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของจำนวนคณะกรรมการที่มาประชุม

ข้อ ๘ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็น คณะกรรมการสวัสดิการ (ชื่อส่วนราชการ) จะให้มีกองทุนสวัสดิการของหน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใดเป็นการเฉพาะ และจะมอบหมายให้คณะอนุกรรมการเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารกองทุนสวัสดิการนั้น โดยให้มีอำนาจก่อนนี้ผูกพันและอนุมัติการจ่ายเงินลงทุนสวัสดิการดังกล่าว ในการดำเนินการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการเฉพาะหน่วยงานนั้นตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง อาจกำหนดระเบียบปฏิบัติในการดำเนินงานจัดสวัสดิการภายในหน่วยงานได้ตามความจำเป็น แต่ระเบียบดังกล่าวจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสวัสดิการ (ชื่อส่วนราชการ) ก่อนจึงจะใช้บังคับได้

หมวด ๓

เงินกองทุนสวัสดิการ

ข้อ ๘ เงินกองทุนสวัสดิการ (ชื่อส่วนราชการ) ให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๐ หมวด ๔ เรื่องการเงินและการบัญชีของกองทุนสวัสดิการ

ข้อ ๑๐ ให้เหรียญกษาปณ์เป็นผู้รับผิดชอบการเงินทั้งปวงของเงินกองทุนสวัสดิการ

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่เหรียญกษาปณ์ไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเงินของกองทุนสวัสดิการด้วยตนเองได้ ให้ประธานกรรมการสั่งให้เจ้าหน้าที่การเงินปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเงินตามข้อ ๑๒ ได้

ข้อ ๑๒ การจ่ายเช็คของกองทุนสวัสดิการตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการจะต้องมีลายมือชื่อของประธานกรรมการ กรรมการและเลขานุการหรือกรรมการและเหรียญกษาปณ์รวม ๒ คน

ข้อ ๑๓ หลักเกณฑ์วิธีการรับ - จ่าย และการเก็บรักษาเงินกองทุนสวัสดิการ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ๑๔ หลักฐานและใบสำคัญทางการเงินทุกฉบับจะต้องเก็บรักษาไว้ไม่น้อยกว่า ... ปี เพื่อการตรวจสอบ

หมวด ๔

บทเฉพาะกาล

ข้อ๑๕ การใดที่เคยดำเนินการได้อยู่ก่อนที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ และยังมีได้มีการออกระเบียบปลีกย่อยเกี่ยวกับการนั้น ให้ดำเนินการต่อไปได้ตามความเหมาะสมและจำเป็น โดยไม่เสียหายแก่สวัสดิการ (ชื่อส่วนราชการ)

ประกาศ ณ วันที่

(.....)

ตำแหน่ง

ประธานคณะกรรมการสวัสดิการ (ชื่อส่วนราชการ)

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

บ 10559 ฉ.1

KE
60.3
ค122ร
2543

สำนักงาน ก.พ. ศูนย์ประสานการ
จัดสวัสดิการข้าราชการ
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
การสวัสดิการภายในส่วนราชการ
พ.ศ. 2530 : พร้อมคำอธิบาย
และคำถาม-คำตอบ ฉบับแก้ไข
ปรับปรุง พ.ศ. 2543

ឈ្មោះ ធីតាសុវណ្ណ អាយុ ២០ ឆ្នាំ ភេទ ស្រី លេខ ២៨១-៣៣៣